

PRIEŠA SUSTABDĖ VISUOSE FRONTUOSE

SUČIUPO RUSĄ, FOTOGRAFAVUSI ŠVEDŲ PAKRAŠČIŲ APSAUGAS

Valstybės departamentas atsisakė pratesti Albert E. Kahn'o užsienio pasą

STOCKHOLM, Švedija, rugp. 22 d. — Švedų kariuomenės vadag pasikvietė sovietų laivyno attache, komandorių Dimitri Laričevą, ir smarkiai apibarė už nesilaikymą diplomatams nustatytą taisyklę. Švedų vyriausybė yra uždraudusi sovietų ambasados pareigūnams vykti į tam tikras šiaurės Švedijos sritis ir Baltijos jūros pakraščius. Tuo tarpu švedų policija sučiupo keturis rusus, plaukiojančius uždraustoje zonoje ir fotografojančius pakraščius apsaugas.

Švedų pakraščių policija, pastebėjusi svetimą laivelį apsaugos srityje, tuojau sulaukė jame buvusius vyrus ir pareikalavo dokumentų. Policija taip pat pareikalavo, kad suimtieji atiduotų padarytus filmus. Pradžioje rusai melavo. Jie aiškinosi, kad esą amerikiečiai. Tarp savęs jie bandė kalbėti angliškai. Bet švedų policija tuojau pastebėjo, kad jie angliškai nemoka. Teisingai rusai ištare tikrai "okay" ir "buddy", o visi kiti žodžiai ne angliškai skambėjo.

BUVO SUIMTAS SOVIETŲ ATTACHE

Policija suėmė sovietų ambasados laivyno attache komandorių Dimitri Laričevą, jojo pavaduotoją Vasili Kondračkova, I. Frolovą ir S. Tierni.

Suimtieji pamanė, kad policija amerikiečius tuojau paleisianti. Patys rusai sau yra įsikale į galvą, kad amerikiečiai daro, ką tikrai nori Skandinavijos valstybėse, todėl ir tikėjosi būti paleisti.

Kai įsitikino, kad iš policijos taip lengvai nepaspruks, tai tada pasisakė tikruosius savo vardus ir titulus.

Neleidžia Kahn vykti į užsienį

NEW YORK, N. Y. — Valstybės departamentas atsisakė pratesti užsienio pasą pagarsėjusiam komunistų propagandistui Albert E. Kahn. Savo laiku rusai tremtiniai buvo patraukę šį Kahn'į teismą už šmeižtus. Kahn buvo pripažintas kaltu ir priverstas atsispręsti.

Paskutiniiais metais jis važinėdavo į užsienį ir dalyvaudavo įvairiose "taikos" konferencijose. Kahn tuojau pasiskundė Jungtinių Tautų spaudos laisvės ir žmogaus teisių komisijai.

Jis dabar norėjęs vykti į Helsinkį ir dalyvauti tarptautinės laikraštinių organizacijos suvažiavime. Valstybės departamentas, turėdamas galvoje ankstyvesnės Kahn'o kelionės, mano, kad kraštui bus naudingiau, jei Kahn po užsienio nevažinėš, ir nutarė nepratesti jo pasą.

Buvo bilijonierius tik kelias minutes

JV KARO JĖGOS KORĖJOJ.

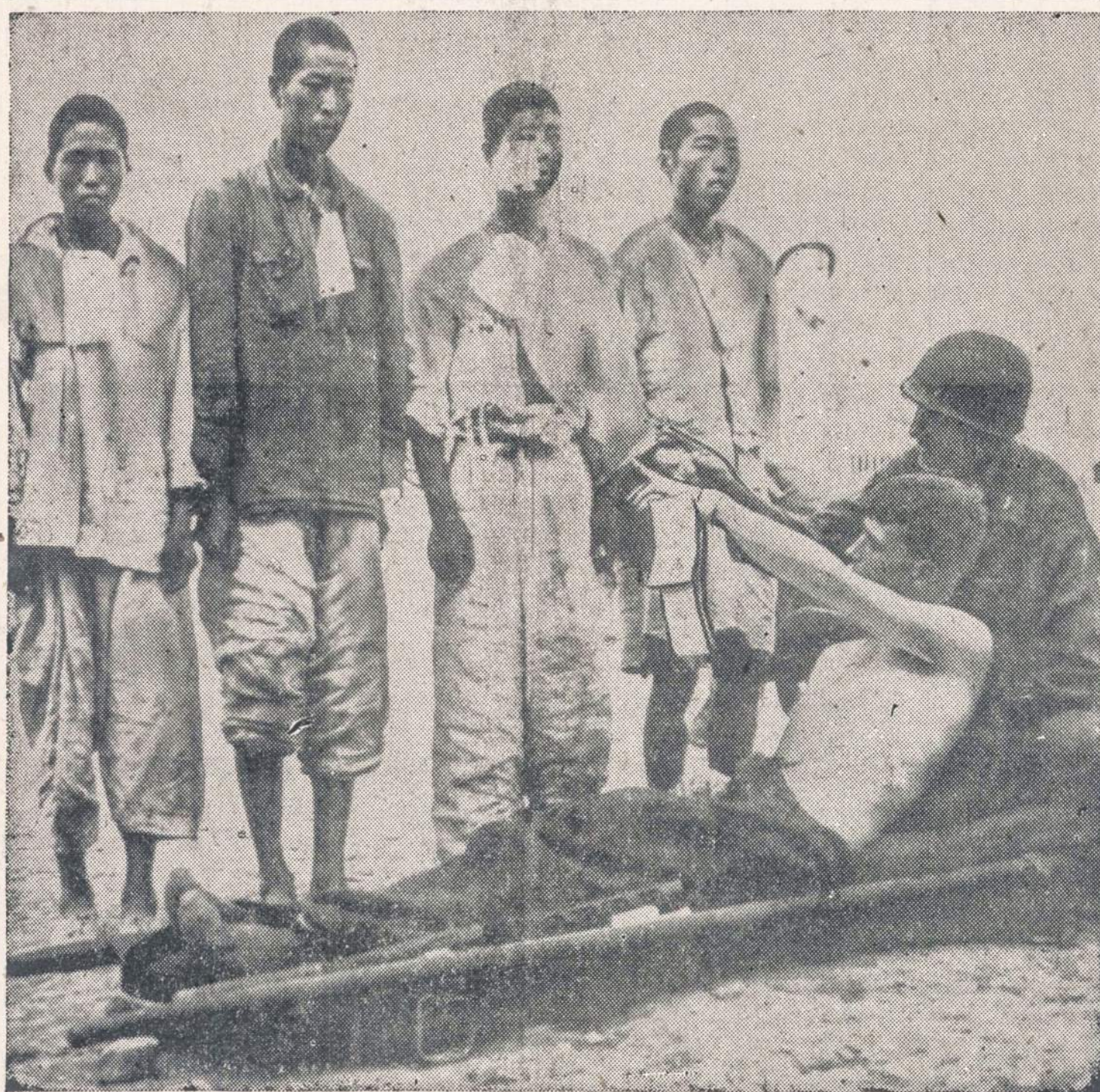
Praeitą savaitę JV seržantas Joseph Zupan buvo bilijonierius, bet tikrai trumpam laikui.

Pačioje pafrontėje jis pastebėjo 4 korėjiečius, nešančius šiaudais apraišiuotus ryšulius. Jis sustabdė nepažįstamus vyrus ir liepė parodyti, ką jie ne-

"NAUJIENŲ"

raštinė atdara kasdien nuo 9 ryto iki 5 vak., šeštadienį nuo 9 iki 12-tos diena, sekmadienį uždaryta.

Žudytas, bet nenužudytas

Korėjos komunistai bandė nužudyti čia matomą nelaisvės paimtą amerikietį, bet nenužudė. Jį buvo paleistas kulkosvaidis, jis sunkiai sužeistas, bet nenužustas. Amerikos karo jėgos jį rado ir dabar gabena į ligoninę. Pažymėtina, kad amerikiečiams pavyko paimti nelaisvės komunistus, kurie žudė belaisvius. Sužeistasis rodo vieną tokį žudiką.

KORĖJOJ KOMUNISTAI NUŽUDĖ GENEROLĄ DEAN

—Amerikos aviacija laimėjo karą, — sako nelaisvės paimti Korėjos komunistai

NAKTONG FRONTAS, Korėja, rugp. 22 d. — Karo vadovybėje vyrauja įsitikinimas, kad gen. Dean, buvęs 24-tos divizijos vadas, komunistų buvo nužudytas.

Nelaisvės paimti šiaurės Korėjos kareiviai pasakoja, kad jie matę generolą lavoną. Manoma, kad gen. Dean kovų metu buvo sužeistas, paimtas nelaisvės, o vėliau nužudytas.

Vienas komunistų armijos kapitonas tvirtina, kad jis matęs gen. Dean lavoną.

KOMUNISTAI NESITIKI LAIMĖTI KARO

Šiomis dienomis į nelaisvę pateko didokas šiaurės Korėjos karių skaičius. Iki šio meto belaisvius skaičiuodavo vienetais, o dabar juos jau skaito šimtais. Specialiai skirti žvalgybos kariai tardo nelaisvės paimtuosius.

Pasirodo, kad komunistai jau nesitiki laimėti karą. Jie pasakoja, kad Amerikos aviacija laimėjusi karą. Aviacija išardžiusi susisiekimą, išardžiusi visus svarbesnius sutiprinimus ir naikinanti karo medžiagos sandėlius.

DIENORAŠČIAI KALBA KOMUNISTŲ NENAUDAI

I amerikiečių rankas pateko vieno komunistų pulko žvalgybos užrašai. Vienur jie užrašė, kad Amerikos lakūnai sunaikino mortarus ir sunkiuosius kulkosvaidžius.

Rugp. 16 d. įrašas sako, kad buvo pradėtas puolimas, bet aviacija jį sustabdžiusi. Tą pačią dieną dalinių vadams buvo pranešta, kad trūksta amunicijos. Vėliau fronte trūko ir vandens. Aviacija išardžiusi visą susisiekimo sistemą.

Rusijoje siaučia didelė baimė

NEW YORK, N. Y. — Iš Europos grįžusi Jacqueline Cochran pasakoja, kad Rusijoje siaučia didelė baimė. Ji buvusi Maskvoje ir turėjusi progos išsikalbėti su senais sovietų sostinės gyventojais.

Maskvoje gyvenantieji užsieniečiai taip pat šiuo reikalu yra susirūpinę.

Amerikos ambasada liepia amerikiečiams važinėti poromis arba net po keturis. Tada daroma saugumo sumetimais, kad paskiri žmonės negalėtų dingti.

Taegu fronte 4 Amerikos tankai sumušė 9 rusų tankus. Keturi komunistų tankai liko kovos lauke, o kiti pabėgo.

Belaisviai pasakoja, kad gen. Dean buvo nužudytas Taegjono miesto pakraščiuose.

Karibų jūros srityje siaučia didelė audra. Vėjas eina 120 mylių greičiu.

Vėliausios žinios

—Pietų Korėjoje Amerikos karo jėgos jau nesitrauks, — vakar vakare pareiškė krašto apsaugos atstovas. —Priešas dar nesumuštas, jis dar bandys pulti, vietomis amerikiečiai arba korėjiečiai bus priversti šiek tiek pasitraukti, bet gen. MacArthur jau turi pakankamai karo medžiagos ir kareivių, kad galėtų sustabdyti bet kokį komunistų puolimą. Vėliau, kai bus daugiau jėgų, Jungtinių Tautų jėgos pradės puolimą.

—Danija pasiūlė Jungtinėms Tautoms dar vieną laivą Korėjos kovoms naudoti.

—Malik sako, kad Korėjos karas galės būti lokalizuotas, jei JAV atšauks savo karo jėgas iš Korėjos.

—Kartojamos žinios, kad gen. William F. Dean komunistų buvo nužudytas. Belaisviai tvirtina, kad gen. Dean buvo sužeistas į koją. Jis buvo paimtas nelaisvės. Vienas komunistas peiliu puolė generolą, vėliau kiti jį durtuvais nužudė.

—Vakar vakare Warren Austin pareiškė, kad saugumo taryboje Maliko pasakyta kalba būtų taikoma Azijos gyventojams. Ten rusai nuolat pasakoja, kad amerikiečiai nori kolonizuoti Aziją. Bet tai yra didžiausias melas. Rusija šiuo nori pateisinti primetamą vergiją. Austin pareiškė įsitikinimą, kad Azijos gyventojai nepatiks šiais melais. Saugumo taryboje niekas netiki.

—Taegu fronto ruože vakar dvi valandas ėjo tankų mūšis. Priešas buvo sutraukęs didoką tankų skaičių. Jis tikėjosi prisilaikyti iki Taegu, bet jam nepavyko. Jo tankai buvo sumušti ir priversti trauktis atgal. Šiame fronto ruože priešas neteko kelių strateginių kalvų.

—Gen. Bradley vakar pareiškė kongreso komitetams, kad reikalinga galinga karo jėga. Iki šio meto komunistai vartoja kitas priemones, bet dabar savo imperiją jie plečia karo jėga.

TANKAI IR AVIACIJA NIEKAIS PAVERTĖ KOMUNISTŲ PUOLIMUS

Korėjiečiai užėmė Ejak salą, Amerikos lakūnai bombardavo 11 dirbtuvių

TOKIJO, rugp. 22 d. — Praeitą naktį komunistai pradėjo smarkų puolimą, bet šiandien jie sustabdyti visuose frontuose, — sako vakare paskelbtas gen. D. MacArthur štabo pranešimas. Kovon priešas metė 9 divizijas, bet pirmyn jis nepasistūmė.

Smarkiausiai priešas puolė Taegu fronte. Truputį toliau į šiaurę nuo Waegwan srities, kur aviacija išnaikino kelis tūkstančius priešų kareivių, komunistai sutraukė tris divizijas ir praeitą naktį veržėsi pirmyn. Nakties metu jie buvo apšviesti fosforiniais šoviniais ir gerokai apdaužyti. Šiandien ryte priešas tęsė puolimą, bet jam nevyko, beveik visur buvo pastotos kelias.

Kada puolamoji priešų galia artėjo prie galo, amerikiečiai pradėjo jį pulti. Prieš porą dienų Pietų Korėjos daliniai buvo priversti pasitraukti, bet šiandien amerikiečiams pavyko atimti iš komunistų prarastą teritoriją. Komunistai atkalkiai gynė vieną strateginį kelio ruožą, bet amerikiečiai sunaikino ant kelio padarytas užtvanas ir nuvijo priešą į šiaurę.

Priešas bandė kiek priešintis Pohang fronto ruože, bet ir čia jam nevyko. Korėjiečiai, Amerikos aviacijos ir artilerijos padedami, stumia priešą prie Yongdoko. Iki šio uosto jiems telieka tik 12 mylių.

Šiandien sunaikintos beveik visos per Naktong upę persikėlusios priešų jėgos. Jiems pavyko pasipriešinti Hyonpung ruože. Tai yra vienintelė vieta, kur dar yra komunistų kareivių rytiniame Naktong upės pakraštyje. Bet šiandien po pietų juos pradėjo naikinti artilerija, mortarai ir aviacija.

Vakar vakare komunistams pavyko atimti iš amerikiečių tris kalvas Chungam srityje. Priešas sutraukė daugiau kareivių ir bandė pasiekti Masan uostą. Iš Masano jam jau būtų gana lengva pasiekti ir Pusan uostą, svarbiausią amerikiečių karo bazę. Bet vakare amerikiečiai ir čia pastoję priešui kelią. Visos trys kalvos, kurias komunistai vakar paėmė, šiandien vakare jau ir vėl buvo amerikiečių kontrolėje.

Be to, šiandien didieji Amerikos lėktuvai išmetė didoką bombų skaičių 11 pramonės centrų. Parvežtos fotografijos rodo, kod nukentėjo priešų dirbtuvės. Pietų Korėjos kareiviai išskelti Ejak saloje, kuri yra netoli Inchono. Saloje buvo nuginkluoti ir suimti visi komunistai.

-PROPAGANDA NORI PATEISINTI AGRESIJĄ,- SAKO BRITAI

—Korėjoje JAV tęsia kolonizacijos kovą, — saugumo taryboje pareiškė Jakob Malik

LAKE SUCCESS, N. Y., rugp. 22 d. — Jungtinių Tautų kariuomenė ir kova Korėjoje yra didžiausias blofas. — Šiandien saugumo tarybai pareiškė sovietų atstovas Jakob Malik.

Jis tvirtino, kad Korėjoje tęsiamos kolonizacijos kovos.

Jos 1945 metais prasidėjo Indonezijoje, dabar prancūzų tęsiamos Indokinijoje, o amerikiečiai jas tęsia Korėjoje.

BRITŲ ATSTOVAS TUOJAU ATKIRTO

Maliko kalba buvo ilga. Kol ji buvo išversta į kitas kalbas, praėjo daug laiko. Warren Austin norėjo tuojau jam atsakyti, bet nebuvo laiko.

Bet britų atstovas Jebb tuojau paprašė žodžio ir Maliką padėjo savo vieton.

—Taikos propaganda dažniausiai norima paslėpti agresiją, — jis pareiškė. — Šiuo atveju sovietų valdžia nori paslėpti agresiją Korėjoje. Komunistai užpuolė taikią respubliką, o dabar kalba apie taiką ir renka parašus.

AUSTIN DEMASKUOS RUSŲ DVIVEDISKUMĄ

Tvirtinama, kad sekančiame saugumo tarybos posėdyje JAV atstovas Warren Austin demaskuos dvivedišką Sovietų Sąjungos politiką.

Jis išskels daugiau faktų apie sovietų vedamą agresiją Korėjoje ir tars kelis žodžius apie sovietų kolonizaciją.

Padidins Amerikos karo jėgas

WASHINGTON, D. C. — Šiandien kiekvienam aišku, kad komunistų agresija Korėjoje padidins JAV karo jėgas.

Kongresas priėmė naują apsaugos programą, kuri duos kraštui 17 kovon paruoštų kariuomenės divizijų, 23 pasirušiusius lėktuvnešius ir 69 aviacijos grupes.

Tvirtinama, kad prezidentas prašys kongresą paskirti dar 10 bilijonų dolerių krašto apsaugai sustiprinti.

Nepajėgia sudaryti 15 divizijų

PARYŽIUS. — Prancūzijos vyriausybė pasizadėjo trijų metų laikotarpį sudaryti 15 naujų divizijų, bet dabar abejoja, ar ji pajėgs taisyti padaryti.

Didinant divizijų skaičių, reikia didinti ir aviaciją bei laivyną. Dabar prancūzų karo reikalams išleidžia 500 bilijonų frankų. Vyriausybė nemano, kad ji galėsianti išrinkti reikalingų mokesčių.

Prancūzų kariuomenėje jau tarnauja 659,000 vyrų.

2—**NAUJIENOS, CHICAGO 8, ILL.**—TREČIADIENIS, RUGP. 23, 1950

RENKA MŪSŲ KULTŪROS TURTUS

Tautosakos rinkėjas J. Būga Chicagoje

Neseniai į Chicago atskėlę tautosakos (lietuvių liaudies dainų, pasakų, patarlių...) rinkėjas Juozas Būga, į JAV atvykęs 1949 m. birželio 19 d. Buvo apsisitęsęs pas gimines Bostone, kur dirbo indų plovėju restorane. Ir čia tuoju pradėjo savo pamėgtąjį tautosakos rinkimo darbą. Atspėjimu laiku apklausinėjo daug senų lietuvių ir iš jų užrašė arba į tam tikras fonografo plokšteles įrašė keliolika šimtų tautosakos dalykų.

Pirmoji jo surasta Bostone lietuvių Sibitienė (apie 60 metų amžiaus) 1949 metų rudenį jam įdainavo į fonografo aparatą apie 100 dainų, jų tarpe vestuvių, darbo ir jaunimo dainų, kai kurių ir retų. Ji kilusi iš Lietuvos nuo Jurbarko.

—Daugiausia man negirdėtų dainų įdainavo 87 metų žemaitė Urbonienė nuo Kuršėnų; iš 30 jos padainuotų dainų nemaža baladžių, — pasakoja Būga.

DŽUKĖ MOKA 220 DAINŲ

Bet daugiausia mano laimėta iš džukių — apie 1000 melodijų. Viena nuo Marcinkonių džukė Karlonienė (apie 60 m.) per ištisas 9 valandas padainavo net 220 dainų, raudų, pasakojų pasakų. Tai labai geros atminties džukė, daugiausia tomis dainomis ir begyvenanti.

Apie 150 dainų padainavo Žareikienė (73 m.) iš Dusmenų, o Pivariūnienė (apie 60 m.) iš Nemunaičio apie 100 dainų. Ji taip pat turi gerą atmintį ir padainavo ilgiausių dainų, ypač idomųjų savo melodija ir turiniu. Pivariūnienė yra lietuvių veikėjos, tautinių šokių mokytojos p. Ivaškevičienės motina.

Be to, Montello, Mass., apylinkėje 100 dainų padainavo Pigagienė iš Perlojos (apie 60 m.), Tamulevičienė iš Ašėsininkų, Bernatavičienė iš Marcinkonių, Akstinai (vyrai 90 m., žmona apie 100 metų) iš Dubnykų, Jazukevičius iš Marcinkonių (Worcester) ir kt.

Būga pastebi, jog džukių dainos esančios jo užrašytos liūd-

nesnės, monotoniškesnės (daugiausia darbo dainos), o žemaičių jam atrodančios gyvensnės. Bet džukai lengviau įprašomi dainuoti, todėl jų melodijų ir tekę daugiau užrašyti, kuo kitų tarmių atstovai būvę ir nepatenkinti tokiu rinkėjo „džukiškumu“.

—Kai kurie ir pasiklausinėja, kam aš renkaš tokius dalykus. Girdi, kas tau pinigų moka, gal kokį biznį darai. Kai paaiškinu, jog noriu mūsų tautos kultūrinį turtą išgelbėti nuo išnykimo su bešimėstančia mūsų senąja karta, žmonės tai supranta ir mielai man patarnauja savo tautosakinėmis žiniomis. Neužmirštu pridėti, jog mano bendradarbių vardas bus pažymėtas, nebus užmirštas. Retkarčiais pasitaiko ir sąmonių lietuviškosios kultūros darbo trukdytojų.

Daugiausia dainų įdainuota piknikuose, kuriuose jis rūpestingai tokių žmonių ieškas.

UŽRAŠYMO APARATAS IR POBŪDIS

Užrašymo aparatą, vad. fonografo, parūpinęs Lawrence Klebonas kun. Juras. Fonografo, to 30 svarų čemodanėlio formos aparato, įgijimas dar labiau jį paskatins į tautosakos rinkimo darbą. Šituo aparatu paprastai Būgos užrašomos dainos, bet taip pat ir retesnės sakinės tautosaka (patarlės, pasakos) užfiksuoja. Kaip mokslas reikalauja, dalykai užrašomi „neformaliai“, tarmiškai, taip, kaip pasakotojo įprasti tarti ar dainuoti. Kalbinių atžvalgų pasitaiko retesnių, senesnių dalykų, formų. Idomu, kad tautosakoję anglų kalbos įtaka labai nedidelė (pvz. vietoj dėžutė pasakoma bakšas ir pan.).

J. Būga palaiko savo darbe santykius su tautosakininku Dr. J. Biliu, kuris duodas jam patarimų ir stengiasi ir šiaip padėti.

SENIAI PAMĖGTAS DARBAS

Lietuvoje J. Būga jau nuo gimnazijos klasės 1931 m. pradėjo tautosakos rinkimo darbą. Pėsčias apkeliavo Zarasų, Rokiškio, Utenos ir Ukmergės apskritys, o vėliau rinko tautosaką ir Vilniaus krašte. Daugiausia domėjosi primityvine tautosaka, sutartinėmis ir piemenų tautosaka. Vėliau J. Būga dirbo Lietuvių Tautosakos Archyve (kuris priklausė Lietuvių Mokslo Akademijai), kuriam atidavė ir visą surinktąją medžiagą, skaičiuojamą tūkstančiais tautosakinių vienetų.

Dabar JAV J. Būga stengiasi ir populiarinti tautosakos dalykus. Jau yra susitaręs su Barcus radio vedėju perduoti kai kurias užrašytas dainas per radiją. Norima panaudoti surinktąją medžiagą taip pat radijo vakarų komers ir vaikų valandėlei.

J. Būga, rinkdamas tautosaką, nemaža turėjo pridėti ir iš labai kuklių savo išteklių. Toli mesnį jo pamėgtą darbą labiau siai ir kliudo lėšų stoka. Bet jis su dideliu užsidegimu kalba apie tą savo darbą ir kaip beįmaningai stengiasi jį varyti į priekį.

Wyoming, O. — Catherine Baker, kurią sužalojo vaiku paralizius, kai ji buvo 13 metų amžiaus, išteka už Donald R. Brown. Vedybų ceremonijos metu ji buvo priversta sėdėti specialioje kėdėje.

IŠ LIETUVIŲ GYVENIMO

LIETUVIŲ PARODA RUGPIŪČIO 27 D.

Lietuviai iki šiol neatsilikę nuo kitų tautinių grupių įvairiuose patriotiniuose ir kultūrinuose plačiosios Amerikos visuomenės pasirodymuose.

Ateinantis Chicago lietuvių, kaip tautinės grupės, pasirodymas įvyks rugpiučio 27 d., sekmadienį, Chicago 1950 metų parodoje. Ten lietuvių pasirodys su dviem programėlėmis: centrinėje parodos scenoje (Central Special Events Stage). Pirmoji prasidės lygiai 4 val. Atliks plačią išgarsę „Ateities“ šokėjai. Šioje grupėje šoka čia gimęs ir augęs lietuvių jaunimas. Duetu ir solo numerius atliks Izabelė Motekaitienė ir Alė Kalvaitė, akompanuojant Vladimirui Jakubėnui. Stilizuotą lietuvių šokių pasoks Irena Eidrigevičiūtė ir Simas Velbasiš. Jiems akompanuos Stasys Kalvaitis.

Ta proga prie centrinės scenos plevėsuos Lietuvos trispalvė. Antroji programėlė prasidės 7:30 val. toje pačioje vietoje. Atliks jau gražiai užsirekomendavę scenoje ir per televiziją Izoldos Ralienės šokėjai. Keletą mūsų liaudies dainų patieks aukštaus lygio tremtinių vyrų choras, kuriam vadovauja Alfonsas Gečas. Irena Eidrigevičiūtė ir Simas Velbasiš pakartos stilizuotą lietuvišką šoki.

Abiejų programoms vadovaus ir jas aiškins žymi mūsų kalbėtoja ir veikeja J. Daužvardienė. Programas organizuoja Chicago Lietuvos Taryba. Jas atlieka mūsų menininkai neima atlyginimo.

Plačioji Amerikiečių visuomenė tos dienos proga norės pastebėti lietuvių tautinės grupės originalumą ir kultūros apraiškas. Todėl Chicago Lietuvos Taryba tikisi, kad parodos lankytojos lietuvių pasipuoš tautiniais drabužiais.

Kaip vykti

Chicago parodos aikštę galite patogiai pasiekti specialiais parodos autobusais, kurie kursuoja 22 gatve (arba Cermak Rd.) nuo parodos didžiųjų vartų iki Archer Ave.

Papildintus bilietus į kitas parodoje vykstančias programas (kaip „Frontiers of Freedom“, „Music in the Round“ europinį cirką ir t. t.) galite įsigyti „Margutyje“, „Sandroje“, pas Kazį Kleivą Tremtinių Bendruomenės raštinėje, pas K. Machuką, 2439 West 69th St.

Lietuvių programa Chicago parodoje bus paskutinis Chicago Lietuvos Tarybos organizuojamas pasirodymas prieš mėnesio konferenciją. Svarbi ir darbinga Chicago Lietuvos Tarybos konferencija įvyks rugsėjo 24 d., sekmadienį, Lietuvių Auditorijoje.

Rockford, Ill.

Raudonųjų rengiama invazija

Nors ir laikoma didelėje paslaptėje, vienok patirta, kad politrukas Leonas iš Chicago rengia ofensyvą doleriams gaudyti iš Rockfordo lietuvių. Raudonųjų kolonos iš Roselando susijungs su Chicago Andriulio pulku ir 9 val. ryto trauks į vakarus, o ten jie prie Kishwaukee upės, Crest klonyje, užims strateginę poziciją. Prie jų tada prisidės lietuviškai kalbanti burliokų Rockfordo brigada. Pats savaime suprantama, kad jie atsigabens įvairios rūšies amuniciją: risis 32 gaulių su geležiniais lankais ir ažuoliniais šulais tankiai. Tada tai prasidės manevrai: stiklų daugymas, kruviniojo Stalino garbinimas bei džiaugsmo reiškinys ryšyje su Korėjos įvykiais, būtent bus reikiama pagarba „nenugalimai Korėjos komunistų armijai“.

Visokiems buržuajams, kapitalistams ir atskalinams „prograsistams“ (kaip antai Henry Wallace'ui) bus paskelbta kova. Dypukai bus keikiami už tai, kad jie negarbina razbaininko Juozo. —Lapas.

„NAUJIENAS“ SKAITO VISI SROVIŲ ŽMONES: DARBININKAI, BIZNIERIAI, PROFESIONALAI, DVASININKAI, VALSTYBININKAI, MOKSLININKAI, JIE ŽINO, KAD NAUJIENOS PADUODA TEISINGIAUSIAS ŽINIAS IR GERIAUSIUS RASTUS.

Aktualūs dalykai

SAULĖS TEMPERATŪRA 1,000,000° F.

„Science Digest“ žurnalas praneša iš East Melbourne Australijos, jog saulės temperatūra yra 1,000,000° F. Mokslininkai ilgai studijavo saulės spinduliavimo bangas, vartojo studijoms įvairias priemones, tyrinėjo stratosferos ir ionosferos sluoksnius instrumentais. Anksčiau saulės šilumos spinduliavimas buvo imtas per daug plačiu arba siauru mastu. J. L. Pasely ir D. E. Yabsley, Commonwealth Scientific Research Organization radiofizikos instituto mokslininkai, remdamiesi pastoviomis saulės spinduliavimo bangomis, rado būdą. Jie išmatavo daugelį variacijų, kurios vyksta skirtingomis bangomis, skirtingu bangų ilgiu. Tas skirtumas yra nuo 1 centimetro iki 4 metrų. Jie savo studijas remia Hertzman infraraudona ir radijo bangomis.

RŪPESTIS UŽKREČIAMAS

Dr. Jurgen Reusch ir H. Rodney Prestwood, abu psichiatrai Kalifornijos universiteto fakultete stebėjo, kas atsitinka, kai žmogus rūpinasi. Jie ieškojo būdo, kaip sumažinti žmogaus rūpestį. Jie sako, kad neurologijos ir psichiatrijos mokslas rodo: kai žmogaus kūnas fiziškai įtemptas, tuomet pasikeičia raumenų pozicija, kraujo apytaka ir dvasinė būklė. Kai įtampa tęsiasi ir bandoma atlikti tai, ko negalima, atsiranda rūpestis.

Rūpestis užkrečia kitus. Tam, kuris rūpinasi, bet bando pasilepti savo rūpestį, žymės pasilieka. Balsas ir judesiai pasikeičia. Šias pakaitas jaučia kiti, ir tai į juos atsiliepa. Rūpestis gali sukelti daug priežasčių: baimę, nelaimę, nepasisekimai ir t. t. Vieno žmogaus rūpestis atsispindi kitame žmoguje, atseit, kai sužinome, kad mūsų draugo artimas žmogus miršta ir pan. Daugelis žmonių iš susirūpinimo bando gerti. Daktarai Reusch ir Prestwood sako, jog rūpestis kasdieniniame gyvenime galima vykusiai kontroliuoti draugu užuojauta, pasikalbėjimu su žmonėmis.

Rūpestis yra psichologinis reiškinys. Todėl ir vadinamas „užkrečiamu rūpesčiu“.

SPRAUSMINIS LĖKTUVAS

pagamina tiek karščio, kad jo užtektų apšildymui 50 aukštų „ofisų“ namo su 400 kambarių.

PRADĖKITE TAUPYTI ŠIANDIEN!

Atviros Kojų Žaidžios Gali Būti Išgydytos. Kam kentėti ir nemiegoti per naktį, jei jus galite to išvengti. Pabandykite BOROCYL OINTMENT. Jos pagalbė daugeliui žmonių. BOROCYL OINTMENT pašalina skausmus, niežėjimą, deginimą ir pagelbsti gimimui. Taipgi vartojamas nuo eozema nudegimų ir kitų odos ligų. Kaina \$1.50. Siųskite Money Order arba nuvykite į: BOROCYL CO., 1241 NO. ASHLAND AVE. CHICAGO 22, ILLINOIS.

PLANINGAS TAUPYMAS VISUOMET MOKA GERUS DIVIDENDUS

PRADĖKITE TAUPYTI ŠIANDIEN!

MUTUAL FEDERAL SAVINGS

AND LOAN ASSOCIATION
Chartered and Supervised by the United States Government
2202 WEST CERMACK ROAD CHICAGO 8, ILLINOIS
JOHN J. KAZANAUSKAS, Pres. TEL.—Virginia 7-7747

Atviros Kojų Žaidžios Gali Būti Išgydytos
Kam kentėti ir nemiegoti per naktį, jei jus galite to išvengti. Pabandykite BOROCYL OINTMENT. Jos pagalbė daugeliui žmonių. BOROCYL OINTMENT pašalina skausmus, niežėjimą, deginimą ir pagelbsti gimimui. Taipgi vartojamas nuo eozema nudegimų ir kitų odos ligų. Kaina \$1.50. Siųskite Money Order arba nuvykite į: BOROCYL CO., 1241 NO. ASHLAND AVE. CHICAGO 22, ILLINOIS.

PATRUKE ŽMONES! Atsiminkite šitą! Daug žmonių klausia: Kokia priežastis, kad mano raptūra tokia didelė? DABAR. Kai aš pradėjau priešintis raptūrai (Truss), mano raptūra (patrukas) buvo maža. Taip! Daugelis jūsų anksčiau ar vėliau turite tą patį bėdą. Kai ir kiti, jeigu JUS nesiojate NETINKAMA raptūri arba nepaisote SAVO mažo patruko šandien. Jūsų gali atsirasti DIDELIS gūžas arba BLOGLIAU. Galvok teisingai, kol Jūsų raptūra dar maža. Kodėl kentėti ilgiau? Vertingas patarimas DYKAI Jauskis smagiai. Gaukite patalpinimą DABAR. Ateikit pabandyti ir MATYKIT naują moksliską išplanuotą „HOLD UP“ raptūrą palaikytoja, kuris skirtingas nuo bile kurių, kurių jūs turėjote. Nieko panašaus neraset kitur. Palaiko raumenis daikte, kad raptūra LAIKYTŲSI AUKŠTŲN ir VIDUJ, kad nesiveržtų. Nespaudžia praturkusiu raumenų ir nepadarys trukimo didesniu. Nėra kokių dirželių arba elastikų diržo. DYKAI pasitarimas kasdien nuo 10-6. Kainos \$15.00 ir aukščiau.

HUB RUPTURE SYSTEM
166 W. WASHINGTON STREET, Room 316, arti City Hall
Telefonas DEARBORN 2-2921.

Detroit, Mich.

„Žiburėlio“ D-jos išvažiavimas

Rugpiučio 27 d. „Žiburėlio“ D-ja rengia draugišką išvažiavimą ir šeimyniškus pietus. Išvažiavimas įvyks prie „Cooley Lake“ ponų Kriauciūnų vasarnamyje.

Norintieji dalyvauti prašome paskambinti ponai B. Keblaitienei telef.: TY 7-3878. Kas neturi automobilį, kreipkitės į poną B. Keblaitienę, ji jums nurodys, kas jus nuveš. Važiuojantieji savo automobiliais ir turį laisvų vietų, prašomi taip pat paskambinti.

Į „Cooley Lake“ geriausia važiuoti taip: James Cousens Highway ir Northwestern Highway iki Orchard Lake. Nuo Orchard Lake pasukti į dešinę ir važiuoti Orchard Lake Road. Privažiavus Union Lake Road, juo važiuoti (į dešinę) iki iškabos „Cooley Lake“, kur pasisukus po kairei važiuoti toliau iki privažiavimo Cooley Lake Road namo Nr. 8578. Čia ir yra ponų Kriauciūnų vasarnamis.

Kam būtų sunkiau rasti, prašome būti iki 11:30 prie ponų Motuzų namo (14676 Santa Rosa), iš kur galės kartu važiuoti su žinančiais kelią. —DZD.

Wilsonville, Ill.

Šis tas apie miestelį. Mirė Ulevičius.

Jau bus keletas metų, kaip tenka aplankyti šio miestelio lietuvių, nes mes turėjome tenai artimų giminaičių. Štai ir šiandien, liepos mėnesio pabaigoje, mes ten nuvažiavome praleisti atostogų. Kitais metais, būdavo, ten linksmai praleisdavome laiką. Šįmet buvo visai kitaip.

Mūsų giminaitis Jurgis Ulevičius, mano žmonos brolis, labai sunkiai susirgo ir buvo visai arti mirties. Liepos 24 d. jis mirė Lichfield ligoninėje, o liepos 27 d. buvo palaidotas Benald, Ill., kapinėse.

Jurgis Ulevičius buvo 75 m. amžiaus. Iš Lietuvos atvažiavo dar jaunas. Visą laiką dirbo anglų kasyklose; tik prieš 5 metus tą darbą metė. Wilsonville, Ill., išgyveno apie 30 metų. Paliko seserį Konstanciją Juškienę Chicagoje, (pagal pirmą vyrą Liudžiuvienę), seniau gyvenusią Rockford, Ill.; brolį Stanislovą (Minesota). Lietuvoje du brolius ir dvi seseris. Tegū būna lengva jam šios šalies žemelė.

Wilsonville lietuvių tėra mažas, sako, apie 12 šeimų. Seniau buvę apie 40 šeimų. Tenai yra 5 „Vilnės“ ir 5 „Naujienu“ skaitytojai.

Užsidegę šaldytuvus

J. Judicko namuose, 4332 S. Fairfield, apie 3 val. rytą sprogo elektrinis šaldytuvas įtaisias ir užsidegė. Ilgainiui degimas ėmė plėstis, ir būtų užsidegusi medinio namo siena. Bet gyventojai nemalonaua dūmų kvapo laiku buvo prikelti, ir gaisro buvo išvengta. N.

DR. A. A. RUDOKAS

OPTOMETRISTAS
4701 So. Damen Ave.
CHICAGO 9, ILL.
Ofiso valandos: kasdien nuo 8 — 9 vakarais, išskiriant trečiadienį. Šeštadieniais nuo 10 ryto iki 6 vak. Šaukite: YARDS 7-7381.

DR. E. MARKUNAS

Lietuvis Optometristas
Akiniai taigai pataisomi.
6859 SO. WESTERN AVE.
Valandos: trečiadienį, penkt. ir šeštadienį nuo 7 iki 9 vak. Trečiadienį popiet pagal susitarimą.
Ofiso telefonas: WALBROOK 5-6959
Rez. telefonas: DIVERSEY 8-0165

Dr. R. P. Lutkus

LIETUVIS REGISTRUOTAS OPTOMETRISTAS
Akių Egzamavimas
Akių Pritaikymas
Ir Lėsy Pataisymas
Telefonas WALBROOK 5-4353
Valandos: 7 iki 9 vakarų kasdien išskiriant ketvirtadienį, šešt. 11-3.

DR. VAITUSH, OPT.

LIETUVIS

Mano 30 metų praktikas
Jūsų garantavimas.
Palengvina akių tempimą, kuris esti priežastis galvos skausdėjimo, svajimo arba apatimo, nervotumo, skaudamų akių karštį, atitaiso trumparegystę ir tolgaregystę. Prirengia teisingai akinius. Visuose atsitikimuose egzaminavimas daromas su elektra, parodančia mažiausius klaidas. Speciali atida atkreipia į mokyklos vaikus.
Važiuoju į namus.
Val.: nuo 10:00 ryto iki 7:30 v. v. Sereidomis iki 8 valandos vakaro, o Nedėlioje pagal sutartį.
Daugely atsitikimų akys atitaisomos be akinų. Kainos pigiau kaip pirmiau.
4712 So. Ashland Ave.
Phone YARDS 7-1373

Dr. Kazimieras MICHEL

OPTOMETRISTAS
Tikrina akis, pritaiko akinus, ištaiso kreivas akis be operacijos, turi modernius instrumentus akių bandymui.
Kreipkitės į Dr. Michel dėl akių trūkumų: 35 metų praktika palengvina akių tyrimą, kuris atliekamas su didžiausiu rūpestingumu. Jei jūsų akys sąsąraja ar niežti, negalite sėdėti iverti i adatą, akys blyksta, aštrios šviesos, neįžiūrite skaityti, užkeikt pasitarti pas Dr. Michel —nieko nekainuos.
Antras aukštus.
4654 SO. ASHLAND AVENUE
Telefonas YARDS 7-6616.
Nuo 9:30 val. ryto iki 8 val. vakaro. Geras patarnavimas. Kalbu lietuviškai.

DR. G. SERNER

LIETUVIS AKIŲ GYDYTOJAS
25 metų patirtimas
Tel. YARDS 7-1529
Pritaiko Akinus Kreivas Akis Ištaiso

Ofisas ir Akių Dirbtuvė
3401 SO. HALSTED STREET
kampas 34th Street
Valandos nuo 10 iki 2, nuo 6 iki 8
Trečiadieniais nuo 10 iki 12.
Šeštadieniais nuo 10 iki 4 v. p. p.

BEGALINĖ ŠAKNIS

Begalinė šaknis (Musk Roots) auga ir Lietuvoje, ir ten ją vadina begaline, nes niekas nėra suradęs jos gėla. Prieš 200 metų Lietuviai gydydavosi Begaline šaknimi

nuo aziatiškos choleros, nuo visokių karščiavimų drugių, nuo vidurių uždegimų ir atliuosavimui surakinti ir neveiklių sanarių. Begalinė gera nuo visokių nervų ligų, nuo geltigės, nuo isterijų; kiti vartoja begalinę ir nuo nuomario ir paraliziaus. Pasidaryk begalinės arbatos ir gerk. Prisiuoniam į jūsų namus. Begalinės svaras \$7.00, už \$1.00 dvi uncijos.

ALEXANDER'S

414 West Broadway
South Boston 27, Mass.

„NAUJIENAS“ — NEISSSEMIMAS ŽINYNO IR ISMINTIES ŠALTINIS. SKAITYKITE JAS IR KITUS RAGINKYTE SKAITYTI IR PLATINTI

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

Published Daily Except Sunday by The Lithuanian News Publ. Co., Inc.
1739 South Halsted Street, Chicago 8, Ill. Phone CANal 6-8500

Entered as second-class matter March 7, 1914 at the Post Office at Chicago, Ill., under the Act of March 3, 1879.

Subscription Rates:
\$7.00 per year in Canada
\$7.00 per year outside of Chicago
\$9.00 per year in Chicago
4 cents per copy

Užsakymo kaina:
Chicagoje — paštu: \$9.00
Pusei metų: 4.50
Trims mėnesiams: 2.25
Vienam mėnesiui: .90
Chicagoje per išnešiotojus:
Viena kopija: 4c.
Savaitė: .25
Mėnesiui: .90

Jungtinėse Valstybėse, ne Chicagoje:
Metams: \$7.00
Pusei metų: 3.50
Trims mėnesiams: 2.00

Užsieniuose:
Metams: \$10.00
Pusei metų: 5.50
Trims mėnesiams: 3.00
Naujienos eina kasdien išskiriant sekmdienius. Leidžia Naujienų Bendrovė, 1739 So. Halsted Street, Chicago 8, Ill. Tel. CANal 6-8500.
Pinigus reikia siųsti pašto Money Orderiu kartu su užsakymu.

Patys Muša, Patys Rėkia

Šiaurės korėjiečių radijas vakar paskelbė, kad Jungtinių Tautų bombonešiai užmušė arba sužeidė 11,582 civilinius gyventojus Korėjoje ir sunaikino 11 svarbių pramonės įmonių. Tarp sugriautų arba smarkiai apdaužytų įmonių komunistų radijas paminėjo šias: Pyongyang geležinkelio dirbtuves, Pyongyang verpiamąsias dirbtuves, Pyongyang mašinų gaminių įmonę, Pyongyang sojų pupų įmonę, Wonsan ir Nampo aliejaus valymo dirbtuvę, Hungnam trauš dirbtuvę, Nampo laivų statymo įmones ir t.t. Be to, radijas praneša, kad tarp liepos 2 d. ir rugpjūčio 3 d. buvo sugriauta 16,504 namai.

Šitos žinios yra naudinga turėti Jungtinių Tautų karo vadovybei, nes iš jų ji gali numanyti, kaip sekasi oro atakoms prieš šiaurės korėjiečių laikomą teritoriją. Bombardavimo tikslas juk yra padaryti priešui kaip galint daugiau žalos. Tačiau šiaurės korėjiečiai jas skelbia. Gen. MacArthur'o raštinė sako, kad komunistų radijas kasdien deda tokius pranešimus į savo programas.

Tai, žinoma, jų propaganda. Jie nori parodyti žmonėms, kokie "žiaurūs" esą tie amerikiečiai bei jų talkininkai, kurie atėjo padėti Korėjos Respublikai atsigrūti nuo komunistinių "išlaisvintojų".

Patys muša, patys rėkia. Kas gi pradėjo šitą karą, jei ne komunistai? Ar ne jų armijos, prieš dvejetą mėnesių perėjusios per 38-ąją paralelę, įsiveržė į laisvosios korėjiečių respublikos žemę? Ar ne jos atsisakė klausyti Jungtinių Tautų įsakymo ir pasitraukti atgal į savo teritoriją?

Kare visada žūva daug turto ir nekaltų žmonių gyvasių. Bet atsakomybė už tai krinta ne ant tų, kurie kovoja prieš užpuolikus, o ant tų, kurie užpuolikams vadovauja arba jiems padeda.

Vyriausias karo kriminalistas šiame kare yra Stalinas.

Darbininkai Boikotuoja Sovietų Prekes

Laivų krovėjų unija New Yorko uoste pereitą savaitę atsisakė iškrauti du laivus, atgabenusių rusų pagamintas prekes. Vienaime laive buvo vėžiena, antrame kailiai. Šita unija priklauso Amerikos Darbo Federacijai.

Kita organizacija New Yorko, CIO transporto darbininkų unija, irgi nutarė boikotuoti rusų prekes. Ji įsakė savo nariams neliesti jokių Sovietų Sąjungoje pagamintų prekių krovinių, nes ta prekyba prisideda prie "mūsų kareivių trukdymo Korėjoje".

Amerikos darbininkų neapmulkino Maskvos propaganda. Jie žino, kad Rusijos diktatoriai suplanavo ir išprovokavo tą kruviną Korėjos konfliktą, kuriame Amerikos kareiviai turi lieti savo kraują.

Juo ilgiau tas karas tęsis, juo atšresnis darysis šios šalies darbininkų nusistatymas prieš Maskvą ir jos tarnus. Jeigu Kremliaus ponai nebūtų glušai, jie įsakytų savo pakalikams šiaurės Korėjoje tuojau mesti ginklus ir eiti namo.

APŽVALGA

ALBERT KAHN NEGAUNA PASO

Dar vienam bolševikų pakalikui valstybės departamentas atsisakė duoti užsienio pasą. "Kairus" rašytojas ir žurnalistas Albert E. Kahn norėjo važiuoti į Elsinkį (Suomija), kur ateinantį mėnesį yra šaukiamas Maskvos diriguojamos Tarptautinės žurnalistų Sąjungos suvažiavimas. Bet valstybės departamento pasų skyriaus viršininkas pareiškė, kad, sprendžiant iš Kahno praeities veiklos, jo kelionė į užsienį būtų kenksminga Jungtinių Valstybių interesams.

Prieš kelias savaites tokį pat patvarkymą departamentas padarė apie negrą dainininką Paul Robeson, kuris, važinėdamas Europoje, šmeižė Jungtines Valstybes. Jo užsienio pasą valdžia atšaukė.

Albert Kahn leido karo metu laikraštėly "The Hour", kuriame būdavo dedami biaušūs šmeižtai prieš organizacijas ir asmenis, nepritariančius bolševizmui. Bolševikų priešus tas šlamštas denuncijuodavo, kaip "pro-nacius" ir "hitlerininkus".

Keletas jo apšmeižtų žmonių patraukė "The Hour" ir jo leidėją Kahną tieson. Laikrašt-palaikis buvo priverstas viešai prisipažinti dėjus melus ir atsiprašyti nekaltai apšmeižtus asmenis. Po to jisai paliovė ejęs.

POPIEŽIAUS ENCIKLIKA PRIEŠ EVOLUCIJĄ

Iš Vatikano praneša, kad papa Pius išleido naują encikliką, liepdamas tikintiesiems tvirtai laikytis bažnyčios dogmų ir neimti už tikrą tiesą naujovinių mokslo ir filosofijos teorijų, kurios toms dogmoms prieštarauja.

Popiežiaus enciklika, prasi-dedanti žodžiais "Humani Gen-neris", specialiai puola evoliucijos teoriją, kuri sako, kad žmogus palaipsniui išsirutulio-vo iš žemesniųjų gyvūnų, o ne buvo staigiai "suteiktas" ir apsigyveno rojuje, kaip pasakoja Biblija. Katalikų bažnyčios galva liepia neabejoti, kad visi žmonės esą kilę iš Adomo, kuris nusikalto Dievui, paklausęs Jėvos. Tas nusikaltimas — "pradinė nuodėmė" — einas iš kartos ir kartą ir esąs kiekvieno žmogaus nusikaltimas. Todėl kiekvienas žmogus turįs būti "nuo nuodėmės atpirktas".

Jeigu nebūtų Adomo, tai visas šitas bažnyčios mokymas būtų be pagrindo.

Evoliucijos teorija yra šiandien taip prigijusi mokslui, kad net ir katalikų universitetai ją dėsto.

RUSŲ-JAPONŲ KARAS DĖL KORĖJOS

Rusija ne pirmą kartą kėsinasi pagrobti Korėjos pusiasalį. Šiandien ji panaudoja šitam tikslui komunistų armiją, suorganizuotą šiaurinėje Korėjoje ir apginkluotą Sovietų tankais bei kanuolėmis. Pati Rusijos valdžia apsimeta neturinti nieko bendra su Korėjos karu. Seniau Rusija buvo atvirai prieš.

Lygiai prieš 45 metus pasibaigė karas tarp Rusijos ir Japonijos ir Portsmouth'e (New Hampshire) buvo pasirašyta taika. Tarpininkavo taikos derybose JAV prezidentas Theodore Roosevelt.

To karo vyriausioji priežastis buvo Rusijos ir Japonijos varžytinės dėl Korėjos.

Rusija jau buvo užėmusi Mandžuriją ir tenai šeimininkavo, kaip namie. Iš Mandžurijos ji skverbėsi į Korėją, kurią siekė pagrobti taip pat ir japonai. Kelis metus dėl to tęsėsi kiveriai tarp šių dviejų agresyvių imperijų. Pagaliau japonai puolė ir sunaikino Rusijos laivyną Čusima sąsiauryje, tarp Korėjos ir Japonijos ir prasidėjo karas.

Karo paskelbime prieš Rusiją Japonijos imperatorius pareiškė: "Korėjos saugumas yra pavojuje. Imperijos interesams yra grėsmė."

Rusija priekio karą. Taikos sutartis, kuri buvo pasirašyta Portsmouthe, 1905 m. rugpjūčio 29 d., nustatė tokias sąlygas:

1. Rusija visai atsisako nuo savo pastangų daryti bet kokią įtaką į Korėjos militarius, politinius ir ekonominius reikalus.
2. Rusijos ginkluotos jėgos tuojau pasitraukia iš Mandžurijos.
3. Rusija paleidžia iš savo kontrolės Port Arthurą.
4. Rusija duoda garantiją, kad ji nebetrukdys Kinijos pastangų išvystyti prekybą ir pramonę Mandžurijoje.

Grafas Witte, kuris vadovavo Rusijos delegacijai toje taikos konferencijoje, labai didžiavosi tuo, kad Rusija išsukio nuo kontribucijos mokėjimo japonams (už šitą pasisekimą caras jam ir suteikė grafo titulą).

Dabar Rusija ir vėl eina caro valdžios pramintu imperijos plėtimo keliu. Mandžuriją ji faktiškai jau yra pagrobusi. Kadangi japonai, pralaimėję karą, nebegali Rusijai pasipriešinti, tai Stalinas manė, kad jam lengvai pavyks, su savo penktosios kolonos pagalba, pasiglemžti ir Korėją. Jo nelaimė, prieš šitą agresiją stoji Amerika ir Jungtinės Tautos.

KALBOS DALYKAI

REDAGUOJA DR. P. JONIKAS

Spaudos kalba

Norėdami, kad mūsų bendrinė kalba (skiriamoji bendriesiems visų lietuvių kultūrinio gyvenimo reikalams) nesumenktų, bet dar ir tobulėtų, turime jos tobulumą, kultūrą visi rūpintis. Didesnė čia pareiga yra tų, kurie daugiau ją moka, arčiau jos stovi ir ja daugiau skaito — kalbą ar rašo.

Tačiau bene didžiausias atsakingumas už mūsų bendrinės kalbos kultūrą tenka spaudai ir knygoms. Mat, spausdintojo žodžio įtaka yra daug didesnė negu sakomojo. Spausdintasis žodis gali pasiekti daug didesnes žmonių minias įvairiuose kraštuose; jis gali būti skaitomas ne tik tą vieną kartą, bet daugelį, kol pats spausdintas susinešioja bei sunyksta. Be to, rašytinis žodis paprastai esti svarbesnis, tobulesnis, iš autoriaus reikalaujantis tam tikro didesnio pasirošimo. Todėl raštas autoritetingesnis, svarbesnis, iš jo paprastai daugelis mokosi.

Tą turint galvoje, yra svarbu, kad rašytinio žodžio autoriai ir jų atsidusį atsakingumą dėl rašto kalbos. Laikraščiu straipsnių autoriai, juoba redaktoriai turėtų stengtis rašytinį žodį skelbti ne tik turiningu, gražu, bet ir taisyklingą. To iš jų laukime ypač dėl to, kad lietuviškasis spaudinys, šiaip ar taip, tėra mums beveik tik kultūros darbas, bet ne biz-

nio reikalas. Reikia džiaugtis, kad daugumo amerikietinių (taip pat, rodos, ir kitų kraštų) lietuvių laikraščių kalba pastaruoju metu pagerėjo, kai kurių ir ganėtinai žymiai. Nevienas laikraštis jau turi ir kalbos skyrelį įsivedęs, deda ir šiaip straipsnių kalbos reikalu. Tačiau ne visų kalba tepagerėjo vienodai. Teisingai vienas skaitytojas pažymėjo, jog, vieną laikraštį skaitydamos, matai, kaip autorius (o dažniausiai, žinoma, pati redakcija) kiekvieną žodį ir posakį apdoroja su dideliu rūpestingumu ir meile, o kitą — kad straipsniai, žinios ir laikraštį versta suversti ne tik rūpestingai jų neįstaisius, bet, atrodo, atidžiau nei nepaskaičius. Jei tokios redakcijos rimčiau žiūrėtų į laikraštinių darbą kaip į svarbų kultūros darbą, rastų galimybių ir jų kalbai sukurtyti, ypač kad geriau mokančių kalbą žmonių, rodos, didelio trūkumo nejaudint. Ir vienu lėšų stiglium čia, toli gražu, visko neįstaisins.

Jei jau tokios rūpestingos kalbinės globos privalo laikraščio žodis, tai dar daugiau jos reikia knygai. Laikraštis kartais ir tą pačią dieną numetamas, o knyga laikoma. Ji daugeliu pozityviu svarbesnė, todėl ir kalbiškai turi būti geriau paruošta. Leisdamas knygą, kiekvienas rimtesnis kultūrininkas turėtų šauktis žinovo pagalbos, jei pats čia nesijaučia pakankamai tvirtas.

250 TIKYBINIŲ SEKTŲ AMERIKOJE

Rašo V. P.

(Tęsinys)

Nuo 1940 m. Champaign mieste įsigalėjo tikybinių pamokų viešosiose mokyklose praktika. Sektos įteikdavo mokyklų superintendantui kortelės tikybinei programai. Šis išdalindavo, per mokyklų štabą, kortelės vaikams, o vaikai parnešdavo jas savo tėvams.

Tėvai pažymėdavo, ar jie nori, kad jų vaikai gautų tikybos pamokas mokykloje ir, jei nori, tai kurios — žydų, katalikų, metodistų ar kitos. Superintendentas tačiau turėjo galią parinkti tikybines sekas pamokų dėstyti. Reikš, jis galėjo vienas kviesiti, o kitas "pamiršti". O kai dėl vaiko, tai jie, tėvų sutikimu, privalėjo tikybos pamokas laukti. Jei kurie jų privengdavo, tai buvo sužymimi kaip išdykėliai nelanką mokyklos (truant).

Jeigu kurie tėvai nepažymėdavo tikybinių sektos arba mokyklų superintendentas (užveizda) nekviestavo sektos mokytojų, tai jų vaikai galėjo lankyti bet kurios sektos pamokas arba reguliarias klases. Pasitaikydavo ir taip, kad jie bastydavosi iki jų skyriaus tikybos pamokos pasibaigs ir reguliarius mokyklos darbas prasidės.

Taigi, sektos parūpindavo programas ir mokytojus — savo kaštais.

Bet kortelės vaikams išda-

lindavo mokyklos štabas — valstybės samdomas ir valstybės apmokamas.

Pamokoms kviesdavo sektų mokytojus superintendentas — taip pat valstybės samdomas ir apmokamas.

Pamokos eidavo valstybės pastatuose — su visų daranu (šviesos, šilumos, pranešimų ir biznio raštinių) patarnavimu.

Pagaliau tikybos pamokos skaityta tokiu reguliariu viešųjų mokyklų darbu, kad vaikams buvo rašomas pažymėjimas "truant", jeigu jie mėgindavo išsiskuti nuo jų.

Kitaip sakant, tikybines sekto-čias ne tik įsibrovė į valstybės sritį, bet važiuote įvažiavo. Šitai praktikai Vashti McCollum ir iškėlė bylą teismuose. Ji argumentavo, kad Champaign viešųjų mokyklų praktika varžo jos pačios ir jos sūnaus, Champaign viešosios mokyklos auklėtinio, tikybos laisvę.

Kilo didelis sujudimas. Ir Chicago laikraščiuose jo aidas plačiai praskambėjo. Pati Vashti McCollum buvo vaizduojama, kaip bedievė, pasišovusi tikyba žmonėms išplėsti, nors tikrumoje ji yra vadnamų Humanistų sąjūdžio narė.

Pirmose teismo istaigose bylą laimėjo Champaign švietimo taryba. Illinois Valstybės Vyriausiąjame Teisme Vashti

McCollum bylą pralaimėjo. Byla čia betgi nepasibaigė. Ji pasiekė vyriausią visą krašto teisimą — Supreme Court of the U. S. Ir šis teismas 8 balsais prieš 1 išnešė sprendimą —

kad Champaign miesto praktika, dėstanti tikybinių sektų pamokas viešosiose mokyklose, yra priešinga šalies konstitucijai.

Komentatorių aiškinimu Vyriausias Teismas neuždraudęs viešųjų mokyklų laiką vartoti tikybinių sektų pamokoms. Jisai neatsakė nė Vashti McCollum skundą, kad tikybinių sektų pamokos varžančios jos tikybą. Teismas tik pasakė, kad neleistina tikybos pamokų dėstyti viešosiose mokyklose, nes šitokia praktika laužo bažnyčios nuo valstybės atskirumo sieną.

Idomu, kad Vyriausiojo Teismo daugumos nuomonę parėmė ir Romos katalikas, teisėjas Frank Murphy. Tai dėl jo balso Bostono arkivyskupas Cushing lūdną pastabą padarė: "Aš negaliu suprasti, kaip katalikas Vyriausiojo Teismo narys galėjo šitokią nuomonę paremti."

Ir iš viso, kaip katalikų spauda atsiliepė į šį sprendimą, tenka manyti, kad Romos katalikų bažnyčios vyriausybė skaitė McCollum bylą didelės svarbos savo veiklos požiūriu.

(Bus daugiau)

DIDŽIOSIOS LIETUVOS REFORMATU LIETUVISKASIS DARBAS

Rašo PROF. VACLOVAS BIRŽISKA

(Tęsinys)

Buvo trumpas laikas, kada atrodė, jog ir Lietuvos reformatai įsis platesnis ir savarankiško lietuviško darbo. Šis galimumas susidarė, kada Vilniaus vaivada ir Lietuvos didysis etmonas, Lietuvos evangelikų reformatų vadas Jonušas Radvila apie 1652 m. nutarė įsteigti Kėdainiuose spaustuve specialiai lietuvių evangelikų knygoms spausdinti, pirmiausia turėdamos galvoje lietuviško Biblijos vertimo paruošimą. Spaustuvei įruošti iš Gdanskio buvo pakviestas Joakimas Jurgis Retas, greičiausiai į Kėdainius atgabentas burmistro Stepono Jaugelio Telegos. Jo tėvas, Gdanskio spaustuvininkas, pasimirė 1647 m. ir savo spaustuve padalijo tarp savo žmonos ir sūnų. Kitiems jo sūnams palikus Gdanskę, jauniausias Joakimas Jurgis priėmė Radvilos kvietimą, ir su visa savo manta ir spaustuves įrengimu atvyko į Kėdainius. Gana daug laiko atėmė spaustuves sutvarkymas ir paruošimas pačių spausdintinių rankraščių, dėl to spaustuve pradėjo veikti tik 1653 m. Ji buvo grynai lietuviška, nes iš jos spaudinių težinomas vienas nereikšmingas

lenkiškas spaudinys, o visi kiti buvo lietuviški. Sunaku dabar pasakyti, ar Radvila, kurdamas tą tikrai lietuvišką spaustuve, turėjo, be grynai tikybinių, ir kokių politinių tikslų, nors tuo laiku jis vedė tiek savarankišką politiką, kad galima būtų jį įtarti, jog jis jau tuomet galvojo apie atsisikrymą nuo lenkų ir sudarymą savarankiškos, ar su kitais kaimynais sufederuotos Lietuvos, atsirėmusios į savo lietuvišką etnografinį elementą (prisiminkime, kad tais pačiais 1652 metais jo įsakytas Sicinskis nutraukė bendrą seimą, o 1653 m. Radvila buvo nutraukęs uniją su lenkais ir sudaręs uniją su švedais).

Visi šios spaustuves žinomi darbai pasirodė 1653 m. Greičiausiai, pirmasis jų sumanytojas ir iš dalies ruošėjas buvo Samuelius Tamošauskas (mirus 1650 m. rugpjūčio mėnesio pabaigoje), nuo 1637 m. Užnėrio superintendentas, bet miręs dar prieš tai, kada tos visos knygos buvo išspausdintos, ir dėl to jo vardas pačiose knygose neminimas. Pirmoji buvo išspausdinta "Kniga Nobaznistės Krikščioniszkos", kurios prakalboje jos autoriumi pasivadino Samuelius Jaugėlis Telega (gimęs apie 1600 m. ir miręs po 1666 m.). Bet jau 1653 III 18, rašydamos savo įgaliojiniui, Jonušas Radvila protestavo, kam čia vienas Telega pasivadinęs autoriumi, o ir 1653 m. Kėdainių sinodas vadina jį ne visos knygos autoriumi, bet tik psalmių ir himnų vertėju. Iš tikrųjų Telegos vaidmuo buvo čia dar kuklesnis, nes pati knyga tėra išplėstas ir kiek padidintas 1598 m. lenkiško lietuviško katekizmo leidimas,

tik be lenkiškosios dalies. Visos giesmės, kurios buvo išspausdintos katekizme, Telegos buvo perkeltos ir į "Knigą Nobaznistės", tik jo buvo kiek ištaisytos ir papildytos nedaugeliu naujų giesmių. Galimas daiktas, kad Telega šias naujai pridėtas giesmes ir pats išvertė, jei jos nebuvo išverstos Samuelio Tamošausko. Dėl pažymėjimo pačioje knygoje "o dabar antra karta perdrakavota" ligi mūsų laikų nenustota ginčytis, kada ir koks buvo tas pirmasis leidimas. A. Bezenbergeris, J. Gerulis ir E. Hermannas mini vieną "Knigos Nobaznistės" egzempliorių be antraštinio lapo, kuris žymiai skiriasi nuo 1653 m. "Knigos", ir laiko jį pirmuoju "Knigos" leidimu, pasirodžiusiu dar prieš 1653 m. Bet 1653 m. leidimas yra išspausdintas tikomis pat raidėmis, taigi ir toje pačioje spaustuve, kaip ir tas jų minimasis egzempliorius, o spausdintų buvo įkurta 1652 m. (tai aišku ir iš 1653 m. prakalbos ir iš Kėdainių sinodo protokolų). Jeigu anas skirtingasis egzempliorius būtų kilęs iš pirmojo "Knigos" leidimo, tektų tarti, jog per vėlesnius metus buvo išspausdinti du skirtingi leidimai, kurių pirmasis buvo be pėdsakų dingęs, ir ta aplinkybė kažin kodėl nebuvo paminėta 1653 m. leidime! Atvirkščiai, tenka manyti, kad tas skirtingasis egzempliorius buvo ištaisytas, ir dėl to tarp šio egzemplioriaus ir išspausdintų egzempliorių atsirado skirtumų. Atrodo, kad šis korektūrinis egzempliorius pateko į Karaliaučių iš Boguslavo Radvilos bibliotekos. Kaip jau apie tai buvo anksčiau rašyta, pirmuoju "Knigos" leidimu

iš tikrųjų tenka laikyti 1598 m. katekizmą, kuris, kaip matėme, "Knigai" buvo pilnai sunaudotas: jei 1600 m. postilei pirmu leidimu buvo pavadinta katalikiškoji Daukšos postilė (o gal ir Brekūno postilė), tai juo labiau teisėta 1653 m. "Knigai" laikyti juo reformatų 1598 m. giesmyne, kuris sudarė dalį katekizmo. Knygoje yra įdėtas ir lietuviškas eilėraštis, Telegos pasirašytas slapyraide S.J.T. Iš viso buvo išspausdinta 500 egzempliorių, kurių vienas šimtas buvo paskirtas Vilniaus superintendantui, 150 egzempliorių Užnėrio superintendantui ir 150 žemaičių superintendantui, o vienas šimtas pasilikto atsargoje Kėdainiuose. Dėl šio paskutiniojo porą metų ėjo ginčas tarp Telegos, kuris pats jį sau pasiėmė, ir Kėdainių sinodo; susitaikinta tik 1655 V 14, sinodui prieš tai pagrasinus Telegai bažnytinėmis bausmėmis. Pati "Kniga Nobaznistės" virto nuolatiniu evangelikų giesmyne, kuris pavadintas *Kancjonatas tų casti: Knigos Psalmių ir Giesmių*, trečiu leidimu buvo išspausdintas 1781 m. Karaliaučiuje Hartungo spaustuveje. Nėra žinios, kas trečiąją leidimą paruošė, bet, greičiausiai, kunigas Mykolas Ceraskis (gimęs 1754 m. ir miręs 1824 m.), kuris kaip tik tuo laiku buvo mokytoju atnaujintoje Kėdainių mokykloje, o 1803 m. davė du lietuviškus spaudinius, išspausdintus Mitauijoje. Ketvirtą kancjonalo leidimą 1819 m. paruošė kunigas Samuelis Nerlichas (gimęs 1765 m. ir miręs 1840 ar 1841 m.), žemaičių senjoras.

(Bus daugiau)

Tęsinys)

— O, su mūsų pramonininkais to negali atsitikti. Jie — žmonės atsargūs. Pirmiau, negu pasirys įdėti kapitalą, nuodugnai išties visą sąlygą, visą galimybę, — pasigyrė Lemain. — Mes, prancūzai, abel-nai esame dideli skeptikai, o ypač pinigų atvejais, ir mūsų lengvai neapgausi...

— Manai tamsta, kad vokiečių ir Amerikos kapitalistai buvo lengvabūdišiai, neprityrę ir be atodairio sukūso didelius kapitalus? Ne, jie atidžiai, su didžiausiu atsargumu, ištyrė viską, mažiausio klausimo nepalikę neištyrę, neapsvarstę. Jie apvaikščiojo visus specialistus, ne vieni, bet savųjų specialistų lydimi, apklausinėjo ir išgavo visus jiems reikalingus duomenis...

— Vadinasi, specialistai melagingas teikė žinias, ir duomenys buvo suklustotos... — susiprato Lemain.

— Ir specialistai davė tikras informacijas visais klausimais, kurie buvo jiems patiekiami, ir duomenys buvo tikrų tikriausios...

— Tamsta, inžinieriai, kalbi taip, nes būdamas komunistas turi ginti savo partijos ir vyriausybės gerą vardą ir garbę...

— Nepriklausiau ir nepriklausau komunistų partijai. Esu tik specas, kaip mus dabar vadina.

— Ar specas negali tapti komunistu? — suabejojo Lemain.

— Gali, kodėl ne? — patvirtino inžinierius. — Visuomet man rūpėjo tik mano specialybės klausimai. Kitais nesidomėjau, net jaunu studentu būdamas — neturėjau nei laiko, nei noro.

— Jei nesitampa komunistas, galėtum su manim atviriau kalbėti ir atidengti man paslaptį, kurios atspėti negaliu, — pasiūlė Lemain ir atidžiai jį pasižiūrėjo, nerimaudamas, kad tasai gali užsigauti.

— Galiu, — ramiai atsiliepė tasai. — Tik su viena sąlyga.

— Kuria? — Kad mano žinių tamsta nepanaudos spaudai, niekam apie jas neprasitarsi ir net savo pramonininkų nepainformuosi...

— Sąlygos sunkios... — Savo laisvę ir galvą rizikuoti nenoriu, — apsidairęs aplinkui pareiškė. — Net pa-

KAI NEGALI MIEGOTI IR JAUTI SLEGIMĄ

Vartok **FEEN-A-MINT** Liusuotoją — PASALINA ATMATAS... NE GERĄ MAISTĄ

• Kai negali miegoti — jautiesi tiesiog bauriai, nes reikia vidurių liuosuoti — daryk kaip milijonai daro — krantyk **FEEN-A-MINT**.
• **FEEN-A-MINT** nuostabią skirtingai! Daktarai sako, daug kitų liuosuotojų pradeda „plovimo“ veikime per greitai... tiesiai pilve. Didelės tokių liuosuotojų dozės pakrikdo virškinimą, išplauja gera maista, reikalinga sveikatai ir energijai... ir jautiesi silpnas, suvaręs.
Bet švelni **FEEN-A-MINT**, imama pagal patarimą, veikia svarbiausia žemėsėje žarnoje, kur pasalina tik atmatas, o ne gerą maistą! Jūs išven-giat to silpnumo, nuovargio jausmo. Vartok **FEEN-A-MINT** ir jauskis gerai, pilnas gyvybės!

25c 50c arba tik 10c

FEEN-A-MINT FAMOUS CHEWING-GUM LAXATIVE

S. L. A.
rinėje dirvoje, stiprina lietuvių Amerikoje ir rūpinasi bendrais lietuvių reikalais.
Dabar visose lietuvių kolonijose darbuojasi šimtai **SLA** organizatorių. Kai vienas jų organizatorių atsilankys į jūsų namus, paklauskysite jo patarimo — prisirašysite prie Susivienijimo su visa savo šeima.

SUSIVIENIJIMAS LIETUVIŲ AMERIKOJE
307 West 30th Street, New York, N. Y.

vardės mano į savo knygelę neįtrauksi...

— Sutinku, jei kitaip tams-ta atsisakai ir manai, kad be šio pažado negalima apseiti...

— Ne, negalima, — pabrėžė inžinierius. — Garbės žodis!

— Garbės žodis! — patvir-tino Lemain, ištiesdamas jam ranką, kurią tasai kilstelėjęs paspaudė.

Inžinierius prislinko savo kėdę arčiau, patogiau atsisėdęs, koją ant kojos sudėjęs, ir už-sirūkė Lemaino pasiūlytą amer-ikoniską cigaretę.

— Dar NEPO laikais ėmė pas mus lankytis, iš pradžių vokiečių pramonininkai, o vėliau ir amerikiečių biznieri-ai, kaip mes juos vadinam, su įvairiais pasiūlymais atkurti mūsų sugriautą pramonę, — pradėjo tyliu balsu pasakoti inžinierius. — Vokiečiai teirau-sies labiau dėl kariškos pramonės atkūrimo galimybių — gal jie čia turėjo ir savo tiks-lus. Tarybinė vyriausybė žiū-rėjo į padėtį realiai ir gerai ži-nojo, kad pati viena, be sve-timo kapitalo, gerų vaisių šioje srityje nepasieks, nors jau buvo nutarusi paaukoti skur-dui ir badui kelias savo gy-ventojų kartas, kad tik dau-giau išvežtų į užsienį, ką gali, ir tuo būdu nors kiek apsirū-pintų svetima valiuta.

Bet tai buvo vien lašas bū-tiniausių reikalų jūroje. Tams-ta todėl gali suprasti, kad ta-rybinė vyriausybė sutiko juos su išskėstomis rankomis ir da-rydavo didžiausias nuolaidas, kurių tik pramonininkai pa-reikalaudavo. Svarbu buvo at-sigauti ir šiek tiek pakelti kra-što pajėgumą...

Čia inžinierius kiek stabtė-lėjo, užsitraukęs. Lemain tylė-jo, akis į jo veidą įbėdęs, ir laukė, ką toliau papasakos.

— Visos sudarytos tiek su vokiečiais, tiek su Amerikos biznieriiais sutartys buvo be-veik vienodos. Pramonininkai pasižadėdavo įkurti įmones vietose, kurios jų nuomone bu-vo patogiausios, ir aprūpinti jas moderniškiausiu įrengimu. Šios įmonės ir jų pajamos bu-vo atleistos dvidešimčiai metų nuo visų valstybinių mokesčių bei rinkliavų...

— Puiku! — vos nesuriko, neiškentęs Lemain.

— Aišku, kad puiku, — pri-tarė jo nuomonei ir inžinie-rius. — Tarybinė vyriausybė įsipareigo davo užpildyti dalį įmonės gaminių pasaulinės rinkos kainomis. Ko vyriausybė neužpildė, įmonių savini-n-kai turės teisę išvežti užsienin, jokių su šiuo išvežimu surištų rinkliavų neapmokėdami...

— Manau, didelė privilegija... — neiškencia vėl Lemain.

— Be abejo, — sutinka inžin-ierius. — Manau, kad tasai punktą labiausiai pramonin-inkus ir sugundindavo. Mūsų darbininkas pigus, vergiškai atlyginamas, todėl su jų įmo-nių išdirbiniais, čia pagamin-tais, kitų kraštų panašūs išdir-biniai konkuruoti negalės. Taip bent jie manė. Bet pasa-kosiu tamstai toliau. Tarybinė vyriausybė įsipareigoja tiekti žaliavą tokiomis kainomis, ko-

Marjorie Adams, kuri Atlantic City gražuolių konteste dalyvaus kaip Miss Chicago.

Kritika ir Polemika

Vienaip kalba, kitaip rašo

Kanados lietuviai krikščionys demokratai visur ir visuomet kalba apie demokratijos gyny-mą, tolerancijos palaikymą ir kito-kių įsitikimų gerbimą. Bet To-ronte leidžiamas jų savaitraštis „Tėviškės Žiburiai“ visas tas kal-bas sumaišo su žemėmis. Jeigu „Tėviškės Žiburiai“ galėtų, tai visus, kitaip manančius, nusan-dintų Ontario ežere arba suspir-gintų ant liepsnojancio laužo. Labiausiai „Tėviškės Žiburiam“ nepatinka Kanados Lietuvių So-cialdemokratų Sąjunga, kaipio didžiausia, stipriausia ir demo-kratinio nusistatymo organiza-cija. Nors Kanados lietuviai so-cialdemokratai yra kantrūs ir savo kultūrinio darbo vagą varo labai tyliai, bet „Tėviškė Žibu-riai“ besikapstydamys po įvairius šiukšlynus vis tik iškapsto kuo galėtų juos adrabstyti. Įdo-miausia yra tas, kad „Tėviškės Žiburiai“ socialdemokratų pra-dėjo laistyti tomis pačiomis sru-tomis, kuriose Kanados lietuviai krikščionys demokratai jau se-niai maudosi patys. Visai nese-niai „Tėviškės Žiburiai“ puolė Toronto lietuvių socialdemo-kratų tik už tai, kad jų sureng-toje gegužinėje kilo peštynės. Esą, jos kilo tik dėl to, kad so-cialdemokratų loterijos būdu į publiką išleide bonką skanaus vyno ir pardavinėję alų. Dėl su-sidėjusių tam tikrų aplinkybių, toje socialdemokratų gegužinėje nebuvo, todėl ir apie tą pešty-nių priežastį nieko nežinau. Bet man yra gerai žinoma, kad To-ronto lietuviai krikščionys de-mokratai pasipelnimo tikslu tru-putį žemiau lietuvių bažnyčios altoriaus, kas šeštadienis rengia šokių, kuriuose matosi tiek daug girtų, kad iš šalies žiūrint net šlykštus darosi. Toronto lie-tuvių tarpe viešai kalbama, kad norint tuose šokiuose išgerti alaus, toli jo ieškoti nereikia. O šokiams pasibaigus visos baž-nyčios rajone esančios gatvės neturi ramybės. Vienoje gatvė-jė ir ramiai miegančio žmogaus kambarį įskrenda didelis aknuo, kitoje — apkuliamas po kojo-mis pasimaišęs nekaltas žmogus ir panašiai. Praeitą vasarą, To-ronto lietuviai krikščionys de-mokratai, kunigų seminarijos sode surengė gegužinę, kurioje buvo pardavinėjama ne tik alus

kiomis tiekia savo įmonėms ir nebrangiai pasaulinės rinkos kainų... Pavydėtina, ar ne tie-sa? — Aišku... — pritaria Lemain.

(Bus daugiau)

Let ir i „coca-cola“ bonkas per-tila degtinė. Daugelis to „ne-kalto“ gerimėlio prisilakė tiek, kad po savo kojomis neįautė žemės. O vienas asmuo, dabar pasidarys žymiu „Tėviškės Žibu-rių“ bendradarbiu, tol maukė, kol neteko samonės ir nuviltęs nuo Ontario ežero kranto taip prisitrenkė, kad keletą savaitių nepajėgė nuelti į darbą. Visai neseniai tie patys Toronto lie-tuviai krikščionys demokratai lietuvių bažnyčioje norėjo atida-ryti „šventą aludę“, kurios lan-kytojai, be abejo, būtų buvę lai-minami. Bet vargšams nepasise-kė, nes visi Toronto padorūs lie-tuviai laukę sukruto ir tam biau-rus sumanymui užkirtu kelią. Tai faktai, kurie dedasi ne ko-kiam ten socialdemokratų „okupuotame“ Oakvillės miške-lyje, bet didžiausiam Toronto mieste ir Ontario provincijos so-sinėje, kur lietuvių iš visų pu-sių seka ir stebi tūkstančiai vie-tinių akių. Bet „Tėviškės Žibu-riai“ jų nemato ir matyti ne-nori, nes jie vyksta jų pačių dar-želyje. Tokiu keliu eidami „Tė-viškės Žiburiai“ nori nušauti 2 zuikius. Vieną — nukreipti dorų lietuvių dėmesį nuo savo kole-gų nešvarių veiksmų ir antrą — sumažinti nuolat stiprėjančių socialdemokratų įtaką ir at-baidyti visuomenę nuo gausiai lankomų ir remiamų jų geguž-i-nių. Bet vargu jiems tai pasi-seks. Dar nepriklausomos Lietu-vos laikais vienas labai „kūdas“ provincijos katalikų laikraštėlis, norėdamas sukompromituoti vieną savo įdėjinį prieštą, tarp kitų niekų, išspausdino trumpą žinutę, kurioje buvo rašoma, kad vieno plačiai žinomo „ci-cliko“ šuo, ramiai plevojęs gėle-s renkančiai mergaitei perkando koją. Bet Kaune leidžiamas, rim-tas ir didelį pasisekimą turėjęs satyros laikraštis tuojau į tą ži-nutę atsakė: Jeigu žmogaus pie-vą braidančiai mergaitei šuo perkando koją, tai dar nėra jo-kia naujiena. Visai kas kitą bū-

tų buvę, jeigu to šunies koją būtų perkandusi mergaitė. Ano kvailio laikraštį palaikio pėdomis dabar eina ir Kanados lietuvių krikščionių demokratų leidžia-mi „Tėviškės Žiburiai“.

— J. Rainis.

Gegužinių netruksta

Chicagoje yra labai daug įvai-rių lietuvių organizacijų, todėl daug yra sekmadieniais ir jų parengimų. Ne kitaip buvo ir ši sekmadienį. Rugpjūčio 20 d. Chicago apylinkėse buvo vėl kelios lygiai lietuvių gegužinės. Didžiausia, kaip parastai, buvo „Naujienu“ gegužinė; kiti su tuo vardu nesutinka, ir tiesiai sako, kad tai buvęs „Naujienu“ piknikas. Kaip jau ten bebūtu, bet tas piknikas buvo didelis ir gausus.

Greta „Naujienu“ pikniko Willow Springs netoliese vyko, tur būt, taip pat piknikas, o gal ir gegužinė Dariaus ir Gi-rėno posto. Iš tos vietos būriais vilnijo žmonės į „Naujienu“ pa-rengimą ir atgal.

Spačio sode savo gegužinę turėjo suruošusi „Sandaros“ 25 kuopa. Taip pat teko matyti, kad ir iš šių gegužinių žmonės vyko į šią vietą ir atgal. Dalis jų dalyvių atlikę ir kitoje vie-toje suruoštą suvalkiečių gegu-žinę.

Netoli Tautinių Kapinių savo jomarką, arba mugę, turėjo ir lietuviškai kalbą didžiausios XX amžiaus vergų valstybės gar-bintojai. Šią mugę piktavo lie-tuviai ne tik lietuviškai kalbą, bet ir lietuviškai jaučią ir sto-vij ne už svetimos valstybės, bet už Amerikos, interesus. Jie da-lino ir tam tikrus lapelius, ku-riuose buvo aiškinaama, kas per paukščiai yra bolševikai ir jų simpatikai iš įsitikinimo ar iš nesimptomio ir kokį pavojų jie sudaro Amerikai.

Kitose vietose buvo bent vie-nas parapijų piknikas.

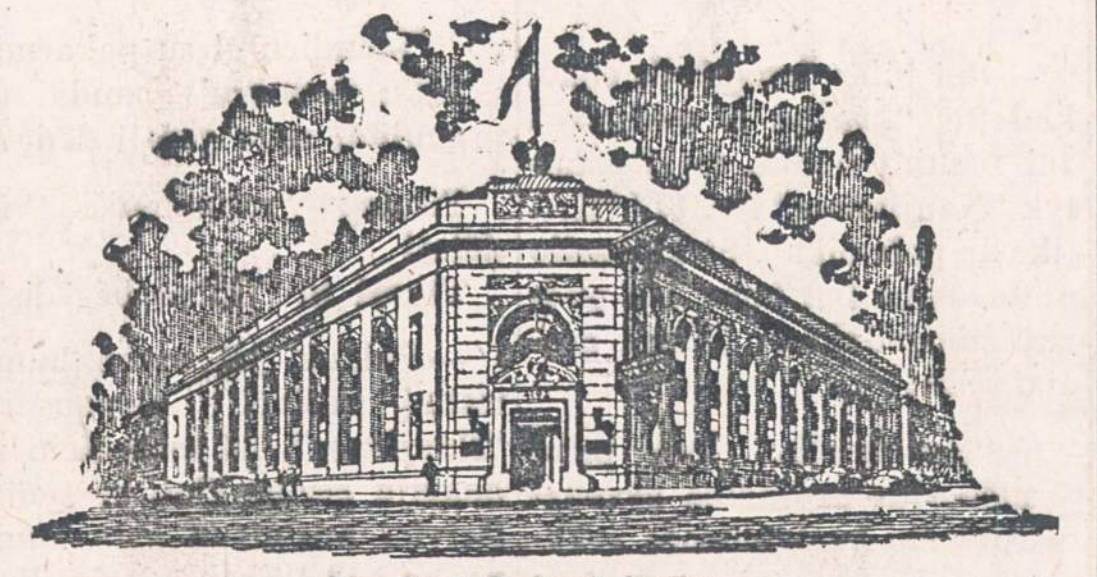
Raštininkėlis

Ar Jūsų Inkstai Gerai Veikia?

Inkstai pašalina iš organizmo rūgštis ir nereika-lingą šlapumą. Jei jie netvarkoje, nuodinga ma-terija lieka kune ir jūsų kraujyje. Jei turite sun-kumo nusišlapinti, jei naktia dažnai turite keltis, jei galva svaigsta, nugarą skauda, jaučiate nuo-vargį, jei jūsų paakai patinę, vartokite **ZOLI ARBATĄ SANITAS NO. 101**. Kaina \$1.10 su pristumtu. Mūsų žolių arbata yra ekspertų sudaryta remiantis ilgų metų patyrimu. Užsakymus su pinigais adresuokite taip: **SANITAS HERBS, DEPT. N 1125 MILWAUKEE AVE. CHICAGO 22, ILL.**

Taupyk Saugiai ir su Geru Uždarbiu

Turtas \$25,000,000. Atsargos fondas \$2,400,000. Stipriausia Taupymo Įstaiga Amerikoje.

Standard Federal Building.

Standard Federal Savings

4192 Archer Avenue, Brighton Park, Chicago 32, Illinois.

JUSTIN MACKIEWICH, PRESIDENT IR MGR.

TELEFONAS: VIRGINIA 7-1141.

Narys Federal Savings and Loan Inc. Corp.

TAUPYKIT DĖL ATEITIES

Pasidėkite savo taupomus pinigus į Chicago Savings and Loan Association.

KUR — kiekvieno taupomą indėlią yra apdrausti iki \$5,000 by an agency of the U.S. Government
KUR — visada buvo ir yra išmokama aukštas divi-dendzas visiems mūsų taupytojams.

TURTAS VIRŠ 5 MILIJONŲ DOLERŲ.

CHICAGO SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION

6234 SO. WESTERN AVE. JOHN PAKEL, President Telefonas: GROVEHILL 6-7575

Tel. VIRGINIA 7-6583
DR. S. BIEZIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2201 West 22nd Street
Valandos nuo 1—3 ir 7—8
Sereidomis ir nedėliomis uždaryta.
Subatomis nuo 1—3.
Rez.: 3241 W. 66th Place
Phone REPUBLIC 7-7868

DR. Z. DANILEVIČIUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
atidarė ofisą
10748 SO. MICHIGAN AVENUE
Tel. WATERFALL 8-3060
Prima kasdien nuo 1-4 val. popiet ir nuo 7-9 val. vak., išskiriant šeštadienį ir sekm. Šešt. pagal susitarimo. Rezidencija: 10838 SO. WABASH AVE. Tel. Commodore 4-1187

Ofiso Tel. VIRGINIA 7-0036
Residencijos telefonas
BEVERLY 8-8244

DR. T. DUNDULIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4157 ARCHER AVENUE
Ofiso valandos:
nuo 2—4 ir nuo 6—8:30 v. vakaro
šeštadieniais nuo 2 iki 4 po pietų
Trečiadieniais pagal sutartį.

DR. I. E. MAKAR
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
11750 So. Parnell Ave.
VALANDOS: nuo 2—4 ir 6—8
Tel.: PULLMAN 5-8277

A. Montvid, M. D.
West Town State Bank Bldg.
2400 WEST MADISON ST.
Val.: 1 iki 3 popiet; 6 iki 8 vak.
Telefonas: SEELYE 3-7330
Namų tel. BRUNSWICK 8-0597

DR. STRIKOL
Gydytojas ir Chirurgas
Ofisas 4645 SO. ASHLAND AVE.
Ofiso valandos: nuo 2—4 ir 6—8; Ser., Sub. ir Ned. tik pagal sutartį
Ofiso Telefonas YARDS 7-4787
Namų Tel. PROSPECT 6-1930
Jei neatsiliepė viršutiniai telefonai, saukite Midway 3-0001

DR. C. Z. VEZEL'IS
DANTISTAS
4645 So. Ashland Ave.
arti 47th Street
Telefonas YARDS 7-2246
Valandos: nuo 9 iki 8 val. vakaro.
Sereidą pagal sutartį.

DR. BRUNO J. ZUBRICK'AS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2951 WEST 63RD STREET
(netoli Sacramento Ave.)
VALANDOS: 2—4 popiet ir 7—9 vakaro, trečiadieniais ir sekmadieniais pagal susitarimą.
Telefonas HEMLOCK 4-7899
Namų Tel. HILLTOP 5-2557

KITI LIETUVIAI DAKTARAI
DR. PETER T. BRAZIS
PHYSICIAN AND SURGEON
6757 So. Western Ave.
CHICAGO, ILL.
Telefonai:
Ofisas HEMLOCK 4-5849
Residencija HEMLOCK 4-2324
OFISO VALANDOS:
Pirmadi., Antradi., Ketvirtadi. ir Penktadi. 1:30—4, 7—9 vakaro
Treči. ir Šeštadi. tik susitarus.

DR. B. C. BRUZAS
DANTISTAS
VALANDOS: 10 iki 8.
Trečiadieniais tik susitarus
4003 Archer Avenue
Truputį į rytus nuo California
Tel. YARDS 7-7772

DR. STASYS BUDRYS
IR
DR. MILDA BUDRYS
GYDYTOJAI IR CHIRURGAJ
5946 W. Cermak Rd., Cicero, Ill.
VAL.: 2—5 ir 6—8, šeštadi. 2—4 p.p.
Tel. ofiso OL 2-3652, rez. YA 7-8283

Ofiso tel.: YARDS 7-1166
Rezid. tel.: DANUBE 6-1126
DR. J. GUDAUSKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
756 W. 35th Street
Kampas Halsted ir 35th gatvės.
Valandos: 1-4 p. p. ir 6:30-8:30 val. kasdien. Atidaryta trečiadieniais ir šeštadieniais; ketvirtadi. ir penktadi. tik iš anksto susitarus.
Rezid.: 3247 So. Emerald Avenue

DR. A. JENKINS
PHYSICIAN AND SURGEON
(Lietuvis Gydytojas)
2500 WEST 63RD STREET
Ofiso val.: kasdien nuo 2—4 p. p. ir 7:30—9 vak. Šeštadi. nuo 2—4 p. p.
Trečiadi. ir Sekm. uždaryta
Ofiso Tel.: PROSPECT 6-3838
Resid. Tel.: VIRGINIA 7-2421

Ofiso ir Namų Tel. REJANCEE 5-1811
DR. WALTER J. KIRSTUK
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
(Lietuvis Gydytojas)
3925 W. 59th Street
(Prie Pulaski Road)
VALANDOS: 2—4 popiet, 6:30—8:30 vakarais. Trečiadienį pagal sutartį.

DR. J. MOCKUS
DANTISTAS
7550 So. Halsted St.
Tel. HUDSON 3-2096
OFISO VALANDOS:
10:00—12; 2—5; 6:30—8
Trečiadienį uždarytas
Antradienį ir Šeštadi. vak. uždaryta.

DR. EDWARD B. MURASKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Ofisas:
5452 So. Kedzie Ave.
VALANDOS: 1 iki 4 ir 7 iki 9 kas-dien, išskiriant treči., šešt. 2 iki 4. Ofiso Telefonas: GROVEHILL 6-1321
Rezid. Telefonas Vincennes 6-3900

Emerg. Tel. KEDZIE 5-2868
Dr. Emily V. Krukas
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4146 Archer Avenue
CHICAGO, ILL.
Tel. LAFAYETTE 3-3210
Val.: pirm., antradi., ketv. 12—2:30
6—9 vak., penkt. ir šešt. 12—2:30
6234 Archer Road

ARGO, ILL.
Tel. SUMMIT 1580
Val.: pirm., antr., ir ketv. 3—5 v. v. trečiadi., penkt. ir šešt. 3—8 v. v.

DR. V. P. TUMASONIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Ofiso telefon.: HEMLOCK 4-2123
6255 SO. WESTERN AVENUE
Rezid. telefon.: Commodore 4-8364
10828 SO. WABASH AVENUE
Val.: 2-4 ir 6-8 vak. Šešt. tik 2-4 p. p. Neturi valandų Trečiadi. ir Sekmadi.

KITATAUCIAI DAKTARAI

Dr. Charles Segal
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4740 So. Ashland Ave.
(2-ros lubos)
Ofiso Telefonas: YARDS 7-0554
Jei neatsiliepė saukite Res. Tel.: Midway 3-2880
OFISO VALANDOS:
Nuo 10 iki 12 val. ryto, nuo 2 iki 4 val. popiet, ir nuo 7 iki 8:30 v. vak. Sekmadienį nuo 10 v. iki 12 dienos

NUO UŽSISĖJUSIŲ, ATVIRŲ SKAUDŽIŲ ŽAIZDŲ IR ODOS LIGŲ

Tie, kurie kenčia nuo SENU, AT-VIRŲ IR SKAUDŽIŲ ŽAIZDŲ, jie negali ramiai sėdėti ir nakintis miegoti, nes jų užsisėjęs žaizdos niegi ir skauda. Kad pašalinti tą niežėjimą ir skaudėjimą senų, atvi-rų ir skaudžių žaizdų, uždekte LEGULO Ointment. Jų gydymas ypatybės palengvins jūsų skaudėji-mą ir galėsite ramiai miegoti nak-tį. Vartokite šis taipgi nuo skau-džių nudegimų. Jūs taipgi pašalina niežėjimą ligos vadinamos PSORIA-SIS. Taipgi pašalina peršėjimą ligos, vadinamos ATHLETE'S FOOT, su-stabdo džiūvimą odos ir perplėšimą tarp pirštų. Jos yra tinkamos var-toti nuo džiūstančios ir suskylusios odos. Jos yra geros gyduolės nuo visų išvirsnių odos ligų. LEGULO Ointment suteiks jums pa-galbą nuo nuvargėjimo, perštamų ir niežtinčių kojų. Legulo Ointment yra parduodamas po 75c, \$1.25 ir \$3.50. Pirkite vaistinėse Chi-cagoje ir apylinkėse arba atsiskite money order į:

LEGULO, Department J.

4847 W. 14th St. Cicero 50, Ill.

CONRAD
FOTOGRAFAS
Studija įrengta pir-mos rūšies su mo-derniškais užlaido-mis ir Hollywood'io sviesomis. DARBAS garantuotas.
414 W. 63rd ST.
Tel. EN 4-5883-40

Pas Budriką jus geriau nu-pirksite (baldus) rakandus. Čia rasite 40 įvairių žymiausių iš-dirbysčių. Kroehler, Pullman, Simmons, Sealy, Thayer, Lees, Armstrong, Lloyds, Rembrandt. Elektrikiniai šaldytuvai, Tele-vizijos setai, Skalbiamos ir pro-syjimo mašinos, Siuvamos mašinos, Rašomosios mašinėlės, Jewelry ir kitkas.

JOS. F. BUDRIK, Inc.

3241 SO. HALSTED STREET
Radio valanda leidžiama 21 metai iš WCFL 1,000 kil. stoties, sekmadieniais 5:30 iki 6:00 vakare, su dideliu orkestru ir žymiais dainininkais.

SOPHIE BARCUS
RADIO VALANDA
IS STOTIES
W.G.E.S.
5000 watts—1390 kil.
Kasdien: Pirmadienį iki Penk-tadienio nuo 8:45 iki 9:30 ryte.
Ir kas Pirmadienį nuo 7:00 iki 8:00 valandos vakare
Lietuviškos Vakarųškos
Tel.: HEMLOCK 4-2413.
7121 So. Rockwell Street, Chicago 29, Illinois

IŠ CHICAGOS IR APYLINKIŲ

Sustoja darbas plieno fabrikuose

Geležinkelio streikas tuojau atsilieps ir plieno pramonėi Chicago srityje. Apie 23,000 darbininkų laikinai neteks darbo didžiuliuose plieno fabrikuose Carnegie — Illinois Steel Co. Gari mieste ir East Chicago, Ind. Streikas atsilieps ir kitiems fabrikuose.

LOSIMŲ MAŠINŲ NEMAŽEJA

Kolektorius J. T. Jarecki pranešė, jog rugpjūčio mėnesį federalinė valdžia davė 22 leidimus vartoti lošimo iš pinigų aparatus Cook apskrityje už miesto ir 8 Chicagoje. Kaip žinia, tų aparatų vartojimas Illinois valstybėje įstatymų yra draudžiamas. Todėl policija pakartotinai patikrina tokias vietas, kur tos mašinos vartojamos, ir jas atima. Tačiau buvo pastebėta, jog po kurio laiko ir vėl tose pačiose vietose jos atsiranda. Reikia manyti, kad "biznis išsismoka".

Iš naujai paskelbtos federalinės valdžios leidimų sąrašo matyti, jog tokių mašinų turima ir lietuvių bei jų organizacijų.

Norėjo nusižudyti dėl pastogės

Mrs. C. Rippel, 33 m., 1447 Bradley, pirmadienį paleido savo bute dujas virtuvėje, norėdama nusinuodyti. Savo vaiką ji įnešė į miegamąjį ir rūpestingai uždarė duris, kad jis nežūtų. Pastebėję dūmus, kaimynai pasaukė policiją. Tuo metu ją rado jau apsvaigusią. Ji prisipažino, jog tokio dalyko nebuvusi maniusi daryti, bet padariusi netikėtai. Jie gavę žinią, kad turį išsikelti iš buto, nors niekas nenorįs nuomotuoti buto šeimai su trimis vaikais.

"PROGRESYVIEJI" RUŠIAI RINKIMAMS

Progresyviųjų partija pasiuntė valstybės sekretorių Springfielde prašymą įtraukti jos kandidatus į balsavimo sąrašą lapkričio 7 d. Įstatymai į J. V. senatorius (S. L. Ordower), valstybės išdėstius, aukščiausiojo teismo raštininkus ir valstybės mokyklų prižiūrėtojus. Ordower pareiškė, jog peticiją turinti "apie 50,000 parašų".

Po kelių valandų šią peticiją paruošus, Cook apskrityje užsienio karų veteranų susirinkimas priėmė rezoliuciją, formaliai atmetančią šią peticiją. Atmetimas remiamas tuo, kad "nė jokia subversyvinė ar komunistų grupė šioje valstybėje negali

statyti balsavimui savo kandidatų".

1948 m. progresyviųjų partija irgi mėgino išstatyti savo kandidatus, bet jai nepavyko. Dabartinę peticiją svarstys taryba, kurią sudaro gub. Stevenson, sekr. Barrett ir generalinis prokuroras Elliott.

VIS SALTA

Piramdienį 6 v. rytą termometras rodė 45.7°, o Waukegan net 40°. Ši temperatūra liki šiol yra rugpjūtinė žemiausia temperatūra.

Atomo paliestų išgydoma 75%

Manoma, kad 75% sužeistų žmonių per atominį bombardavimą galima išgydyti, jei publikos bus laikomasi ramiai, vengiant panikos, ir bendradarbiaujama su gynybos pareigūnais. Tai pareiškė ne kas kitas, kaip Dr. Ivy, Chicago universiteto medicinos fakulteto dekanas; jis pavaduoja miesto civilinės gynybos medicinos tarnybos direktorių.

Gynybos pareigūnai išdėstė planus, kuriais norima apsaugoti orinio puolimo atveju visuomenės sveikatą. Svarbiausią vietą užima priemonės išvengti panikiškos baimės. Šios priemonės tokios: 1) eik į slėptuvę; 2) čia būk, kol atsakingi pareigūnai pasakys, kad jau galima išeiti, arba bent 5 - 6 valandas palaik, kol atvyks gelbėjimo komanda; 3) nevyk iš miesto automobiliu, nes keliai bus užblokuoti pavojaus eismo; 4) netikėk gaudais ir jų neskleisk.

Gynybos organizacija planuoja publiką informuoti medicinos klausimais per tam tikrą komitetą, vadovaujamą I. C. Leary. Tuo norima už akių užbėgti komunistų ir jų simpatikų gandų skleidimui.

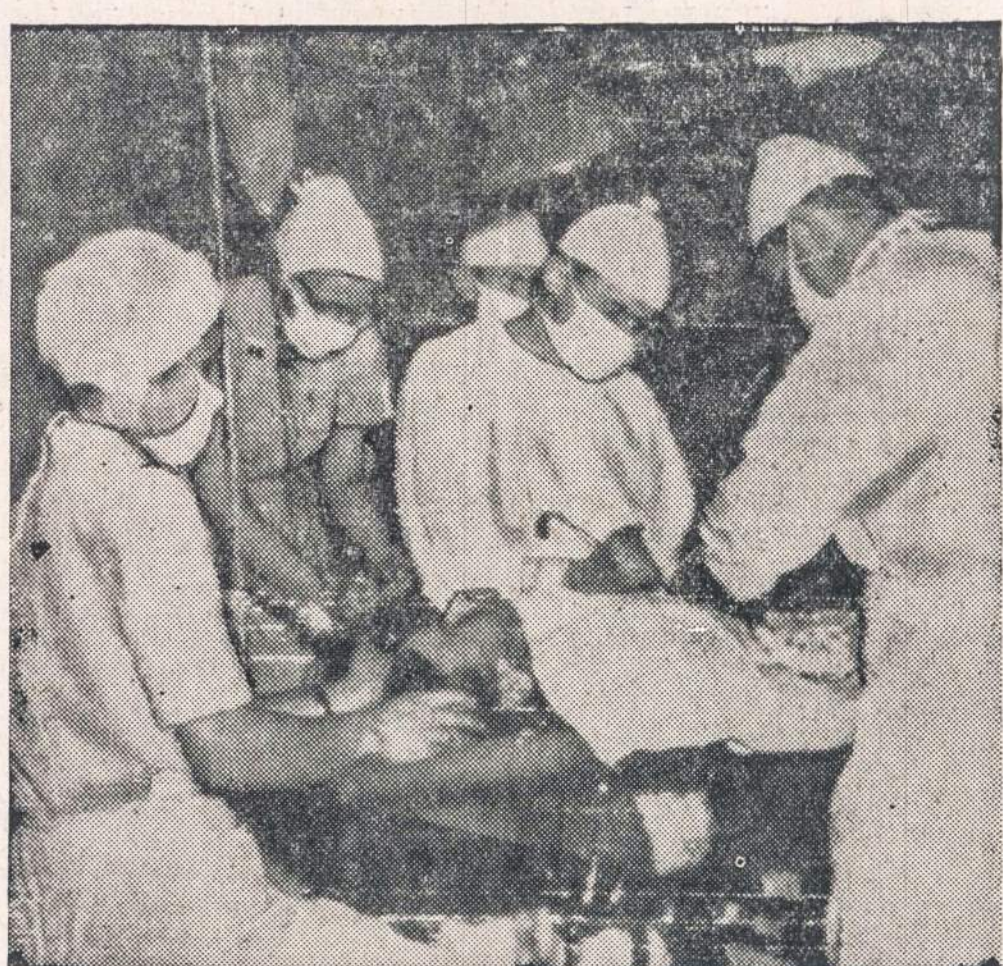
PERTVARKYS MIESTO TARNAUTOJUS

Meras Kennelly gavo 2 pranešimus, kurie svarsto civilinės tarnybos darbus, atlyginimus, jų klasifikaciją ir draudimą.

Vienu pranešimu, kuris buvo ruoštas po 2 metų studijų, siūloma dirbančiųjų skaičių miestuose savivaldybėje sumažinti iš 1,400 iki 894. Apskritai pranešimuose siūloma mažinti tarnautojų skaičių, uždrausti mokėti teismo raštininkus ir valstybės mokyklų prižiūrėtojus. Ordower pareiškė, jog peticiją turinti "apie 50,000 parašų".

MAŽIAU SERGAMA PARALIZU

Rugpjūčio 1 - 21 dd. Chicagoje ir priemiesčiuose buvo užregistruoti 62 susirgimai paralizų ir 5 mirimai. Pernai tuo pačiu laiku būta 103 susirgimų ir 10 mirties atsitikimų.

Patekęs į nelaisvę ir sužeistas šiaurės Korėjos karys yra operuojamas Amerikos militarinėje ligoninėje kažkur Korėjoje.

Karo veteranai prieš komunistus

Rugpjūčio 20 d. buvo piketuojama "Vilnys" gegužinė Justice Parke. Ten buvo dalijami Antrojo Karo Veteranų pasirašyti lapeliai (atsisaukimai) "Atsiakratykime komunistišką maro Amerikoje". Juose tarp kitko sakoma: "Kai mūsų broliai ir siūnūs lieja kraują kovodami prieš komunistus gindami tautų laisvę, čia pat Amerikoje, mūsų pašonėje komunistai ir jų pakalikai dirba pražūtingą darbą. — Komunistai veikia pagal Maskvos nurodymus. Kiekvienas sąmoningas lietuvis, kuriam rūpi Amerikos laisvė ir Lietuvos išgelbėjimas, tenepalieka nuošalyje, bet tegu prisideda prie kovos prieš komunistus. — Visi, kurie skaito komunistinę spaudą, kurie remia komunistinį veikimą darbu ar pinigais, kurie bendrauja su Maskvos simpatizantais lankydamiesi susirinkimuose, piknikuose, pasirašinėja po komunistų suruoštom rezoliucijom — yra Amerikos išdavikai ir demokratijos prieštariai. Visi tie asmenys yra rūpestingai stebimi ir, atėjus laikui, bus išskirti iš amerikiečių visuomenės tarpo, kaip saugumui pavojingas elementas".

— Išskiriant mano dėdes, niekas jau dypuku nebevedina. — Bet tūlas žmogelytis sako, kad tu "kvailys ir peckelis". Jei manim netiki, tai paskaityk "Naujienose" Nr. 177 "Kritika ir polemika". Straipsnelio autorius ne bet koks, bet gudrus žmogeliukas. Tikrai gražiai rašo:

— Alo, tautietai, man yra labai džiugu tave sveiką matyti ir dar taip gražiai apsirengusį. Nauji siūšiai, naujas siūtas, — atrodo lyg būtum ne dypukas. — Kaip tai aš juos užgaulioju? Tu nedaryk pletkų, nes sukelksi prieš mane ne tik dėdes, bet ir visus senuosius išeivius! Ar tik tu nebūsi tu, kuris save pasivadino "Irgi Dypukas"? — Aš juo nesu. Žiūrėk, ką tau toliau rašo:

"Šiandien gi su pakaruoklišku humoru" bandai užgaulioti savo gerąjį dėdę?"

Tiesiog "saliamoniški" žodžiai! Tikrai tu "įžūlus begėdis". — Palauk, jei mano humoristinį rašinėlį atspausdino "Naujienos", tai laikraščio redakcija geriau žino ar senieji išeiviai nusimano apie humorą, ar ne? Gi save pasivadinęs "Irgi Dypukas, bet ne schluss" laiko juos visai nesuprantančiais humoro. Mano dėdės už tą "pakaruoklišką" humorą nepyksta, o juokias. Ir kaip "kvailiui ir peckeliui" šiūšias ir siūtą padėjo nupirkti. Taigi dėdžiū užtarėjas savo "geltoną" snapą kiša kur nereikia. — Well, bet tu žiūrėk, ką tau toliau rašo:

"Kvaily ir peckeli, tu turi žinoti, kad dėl panašių teplojimų kyla ne malonios diskusijos tarp senųjų išeivių ir buvusių tremtinių ir pastarieji turi daug aiškinčių, atsiprašinėti, įrodinėti. Tikrai devyniasdešimt dešimties turi rausti dėl šimtojo — dėl įžūlaus begėdžio". — Iš įžūlaus begėdžio, kvailio ir peckelio" darbo, dėdės turi gaudas juokio. Net kitų

STREIKUOJA

Prie 5000 Intern. Harvest Co. streikuojančių darbininkų prisidėjo ir 500 raštinės tarnautojų.

Streikas prasidėjo penktadienį. Farm Equipm. Workers Division of United Electr. Workers (Ind.) kaltina kompaniją, kad ji mėginusi į sutartį įrašyti "algų išaldymą".

Harvester Co. taip pat derasi su United Auto Workers (CIO), kurie reikalauja algų pakėlimo 15 c. per valandą. Jos 8 įmonėse dirba 24,000 darbininkų.

MAŠINŲ AMŽIAUS MIRTYS

1950 metais Chicago eismo nelaimėse žuvo 240 žmonių. Tai 7 asmenimis mažiau negu per tą patį laiką perėjais metais. Nelaimių dar būtų buvę mažiau, jei prie jų padidinimo nebūtų prisidėjusi ana didžioji tramvajaus ir sunkvežimio susidūrimo tragedija, kai žuvo 34 asmenys.

NUTEISTAS 45 METAMS

Teisimas nuteisė 41 metų amžiaus Henry H. Shelton 45 metus kalėti už apipilėjimus. Jis buvo vienas iš 10 didžiųjų nusikaltėlių, ieškomų FBI.

— Komunistų pavergta Kinija reikalauja, kad ir ji būtų pašaukta, kai bus svarstomas Korėjos klausimas.

ARKLIDĖSE GYVENĖS TAIP PAT ŽMOGUS

— Alo, tautietai, man yra labai džiugu tave sveiką matyti ir dar taip gražiai apsirengusį. Nauji siūšiai, naujas siūtas, — atrodo lyg būtum ne dypukas. — Kaip tai aš juos užgaulioju? Tu nedaryk pletkų, nes sukelksi prieš mane ne tik dėdes, bet ir visus senuosius išeivius! Ar tik tu nebūsi tu, kuris save pasivadino "Irgi Dypukas"? — Aš juo nesu. Žiūrėk, ką tau toliau rašo:

"Šiandien gi su pakaruoklišku humoru" bandai užgaulioti savo gerąjį dėdę?"

Tiesiog "saliamoniški" žodžiai! Tikrai tu "įžūlus begėdis". — Palauk, jei mano humoristinį rašinėlį atspausdino "Naujienos", tai laikraščio redakcija geriau žino ar senieji išeiviai nusimano apie humorą, ar ne? Gi save pasivadinęs "Irgi Dypukas, bet ne schluss" laiko juos visai nesuprantančiais humoro. Mano dėdės už tą "pakaruoklišką" humorą nepyksta, o juokias. Ir kaip "kvailiui ir peckeliui" šiūšias ir siūtą padėjo nupirkti. Taigi dėdžiū užtarėjas savo "geltoną" snapą kiša kur nereikia. — Well, bet tu žiūrėk, ką tau toliau rašo:

"Kvaily ir peckeli, tu turi žinoti, kad dėl panašių teplojimų kyla ne malonios diskusijos tarp senųjų išeivių ir buvusių tremtinių ir pastarieji turi daug aiškinčių, atsiprašinėti, įrodinėti. Tikrai devyniasdešimt dešimties turi rausti dėl šimtojo — dėl įžūlaus begėdžio". — Iš įžūlaus begėdžio, kvailio ir peckelio" darbo, dėdės turi gaudas juokio. Net kitų

— Zinai, tu tokiu savo pasakymu, jau ir man atrodo, kad savo dėdes tikrai užgaulioji!..

CLASSIFIED ADVT.

REAL ESTATE FOR SALE
Namai, Žemė, Pardavinimi
BRIDGEPORTE. Pardavinimi 2 aukštų medinis namas, 2 po 4 kambarius. Kaina \$5,000. Abu butu tuojau galima užimti.
J. KUTRA REALTY
1757 West 51st Street
P.Rospect 6-7238.

GREITAM PARDAVIMUI
2 flutų namas. Krautuvis ir 4 kambarių flutas 1-me, 2 pajamų flatai 2-me aukšte, 1 flatas gaunamas. Savininkas 2615 So. Keeler Ave. Šaukite Portsmouth 7-8226 arba RE-public 7-9246.

MANO TEISINGAS PATARNAVIMAS
Real Estate reikalaujame padaryti jums daug gero. Per mane galima nusipirkti arba parduoti bilę koki namą greitai ir pelningai. Taupykite sau. Notarizuojų visokius dokumentus. Parpinu morkiečius, duodu draugiškus patarimus. Kad jūsų reikalus būtų saugūs ir pelningi. **CHARLES URNICH-URNICK**, 2500 W. 63rd St., 2 lubos. Tel. Prospect 6-6025, Chicago, 29. III.

dėdes bakstelėlia liepdami beismonte laikyti laivelį...
— Jei tave dėdės laikina, tai kam leidžia kokiam Peludgalviui kramtyti?
— Pasiutęs šuo, bėgdamas keliu rado pamestą pantį ir tą pantį taip ėmė kramtyti, kad jam net rausvos putos iš nasyrų į visas puses pradėjo taisyti. Gal manysi, kad pančiui skaudėjo? Tai ir man neskauda, jei koks Peludgalvis ir kramtelėjo.

— Ar tu žinai, kas jis toks? Prieš jį dreba visi dypukai. Aš nenorėčiau tavo vietoje būti. Jei jis su 99 parašais, paraudusių draugų skundu pas tavo dėdes atlys, oi tau klius...
— Mano dėdės keletą kartų buvo apgauti, tad dabar labai atsargūs yra ir, jei tik pasirodo skundikas įtartinu, jam liepia išsimulinti galvą ir įlįsti šiltnamio, tamsiojo vieton išsimiegoti. Ir that's all!
Schluss Dypukas

HELP WANTED—MALE-FEMALE
Reikia Darbininkų ir Darbininkių
VYRŲ IR MOTERŲ
RANKOMIS SIUVAMŲ
SIUVAMŲ MAŠINŲ OPERUOTOJŲ
PROSYTOJŲ
Buvusieji tremtiniai, kurie domisi šiais darbais, turėtų kreiptis. Patyrimas pageidaujamas, bet nėra būtinas. Aukštas akordinio darbo mokėstis.
HART SCHAFFNER & MARX
728 W. Jackson Blvd.

Kelionė į Springfieldą

Illinois sostinės linkui
Rugpjūčio 17 d., 7:30 v. rytą, Union stoty radau vagoną su užrašu "II WARD". Jame jau buvo Cook County Clerk Richard J. Daley, kuris sutiko kiekvieną traukinį atvykusių su šypsena ir su "WELCOME".

Kadangi šis žymus Cook County demokratų partijos asmuo vadovavo šiai ekskursijai, tad visi atsilankę traukiniu buvo jo svečiai. Lietuviai sudarė geroką būrį tų svečių, ir pilnai naudojosi p. Daley svetingumu ir vaišėmis.

Išvažiuojant iš stoties

Išsijudinus traukiniui iš miesto, prasidėjo politinio pobūdžio diskusijos — pasikalbėjimai, kuriuose dalyvavo ir tautinės grupės, k. a. lietuviai, lenkai, čekai, italai ir slovakai. Lietuvių diskusijų tema buvo buvimas lietuvių vėliavos parodoje, "Avenue of Nations" skyriuje. Tose diskusijose dalyvavo lietuviškosios veiklos veteranai V. M. Stulpinas ir B. J. Jakaitis. Tokiomis aplinkybėmis keliaujant kad ir ilgoką kelią, visai ir nepasijutom, kaip atsiradom Springfielde "Fair Grounds".

Mūsų eiseną

Išlipus iš traukinio, prasidėjo gerai organizuota mūsų eiseną "Grand Stand" linkui, kurią lydėjo ir Cook County Clerk Richard J. Daley. Kadangi minios žmonių laukė atvykstant traukiniui iš Chicago, tad mūsų eiseną buvo sutikta su didelėmis ovacijomis ir delynu plojimu. P. Daley, kaip žymiam demokratui, teko ilgai sveikintis su kitais anksčiau atvykusiais vadais, kas sudarė labai gerą nuotaiką jam ir visiems jo grupės dalyviams.

HELP WANTED—MALE
Reikia Darbininkų
BURLINGTON GELŽKELIUI
reikia
FREIGHT HANDLERS
Naujame freight house No. 10.
Kreiptis
W. R. CLARKE, Agent
22nd & Morgan Sts.,
Chicago, Ill.

AUTO, SCREW MAŠINOS
PATYRUSIŲ NUTAISYTOJŲ
IR OPERATORIŲ
Aukščiausios mokėstis, apmokamos atostogos ir šventadieniai.
2944 W. 26th St. Bishop 7-4716.

REIKALINGAS lietuvis baltavėdis vyras, gyvenantis pietų miesto dalyje, dirbti automobilii laužo kieme. Turi būti patyres torch man. **SUPER AUTO PARTS CO.**
77th ir Western Avenue.
REpublic 7-6972.

PRADEK DIRBTI ŠIANDIEN
Steel drum washers ir polishers
GERAS ATLYGINIMAS
ir nuolatinis darbas.
4609 SO. KNOX AVE.
Virginia 7-3386

REIKIA patyrisuo duonos kepėjo, oven and mixer. Kreipkitės po 3 v. popiet. **Atlas Baking Co.**, 1429 W. Grand Ave.

REIKIA WELDERS
Tuojau reikia. 6 dienų darabo savaitė. Pakankamai viršlaiko. Pastovus darbas.
HENRY PRATT CO.
2222 So. Halsted St.
Canal 6-8400.

HELP WANTED—MALE-FEMALE
Reikia Darbininkų ir Darbininkių
VYRŲ IR MOTERŲ
RANKOMIS SIUVAMŲ
SIUVAMŲ MAŠINŲ OPERUOTOJŲ
PROSYTOJŲ

BUILDING CONTRACTORS
Namų Statytojai—Taisytojai
JOHN G. MEZLAISKIS
GENERALINIS KONTRAKTORIUS
IR NAMŲ STATYTOJAS
Statom namus ant savo lotų arba ant jūsų lotų. Perkam lotus. Reikale kreipkitės, gausite teisingą patarimą už priemamą kainą.
6649 SO. MOZART STREET
Tel. GROvehill 6-6588

JONAS CONRAD TUCK
POINTING BIZNYJE
Atnaujiname nusidėvėjusį namą pripildome lietaus išplautus plytų tarpus. Taip pat pataisome kaminius ir apie langus. Per daug metų gerai patyres darbe lietuvis. Reikalui priėjus kreipkitės: J. CONRAD, 5242 So. Artesian Ave. GROvehill 6-4177

AUTOS-TRUCKS FOR SALE
Autai ir Sunkvežimiai Pardavinimi
TOBULOS MAŠINOS
Vieno savininko, visiškai kaip naujos. Kiekviena turi radio, šildytuvą ir visus įrengimus. Garantuotos. Lengvos išmokėjimo sąlygos.
1949 OLDS "48" conv. cpe. \$2495
1949 CHRY. Newyorker 4 dr. \$1895
1948 OLDS "48" 4 durų \$1995
1948 OLDS "76" club sedan \$1650
1947 BUICK super 4 durų \$1450
1947 OLDS "70" club sedan \$1450
1946 DODGE 4 durų sedan \$1150
1946 PLYMOUTH 2 dr. sedan \$1095
1940 FORD 2 durų sedan \$ 395
1939 PONTIAC 4 dr. sedan \$ 295
Ir daugelis kitokių už kainą juos išsigaliti mokėti.
General Motors lengvos sąlygos. Olds, dyleris per ketvirtį amžiaus.
MAY MOTORS SALES
7411 So. Halsted Street

REPAIRS IN GENERAL
Ivairūs Pataisymai
DIDELĖ SUTAUPA
DIDELĖ NUOLAI
ant radijų, televizijų, šaldytuvų, skalbiamų mašinų ir rakandų. Matykite mūsų pirma pirkimo Mes taigi turime kėlis varbortus šaldytuvus, skalbyklų ir vacuum valytuvų kainu nuo \$15. Atleikite i mūsų įstaiga ir pamatykite patys. Mes paimsim jūsų seną prekę iškeitimui.
A. C. NOVAK & SONS
3428 WEST 63rd STREET
Tel. REPUBLIC 7-2650
CHICAGO 29. ILL.

So kalbų

Išklausk gub. Stevenson, vice-prez. Barkley, J. V. senatoriaus Luco kalbas, pradėjom lankyti parodos paviljonus su daugybe išstatytų eksponatų. Taip dienai greit praėjus, apie penktą valandą pradėjom skubėti geležinkelio linkui. Po kelių valandų kelionės ir vėl atsiradom Amerikos lietuvių sostinėje Chicagoje, Bridgeporte, na, ir namie.
B. Politikas

—Missauri valstybės demokratai nori, kad Stuart Symington šį rudenį kandidatuotų į senatą.

HELP WANTED—FEMALE
Darbininkių Reikia
MERGINŲ
IR
MOTERŲ
18—35 metų amžiaus
LENGVAS, SVARUS
DIRBTUVĖS DARBAS
Patyrimas nėra būtinas.
TIK DIENOMIS DARBAS
Puikiausios darbo sąlygos
mūsų naujoje dirbtuvėje.
KREIPKITES ŠIANDIEN!
ATLAS SPRING CO.
1801 No. Spaulding Ave.

RAŠTINES sekretorės ir tipistės bendram darbu, 5 dienas. Apmokamos atostogos, hospitalizacija.
Canal 6-0698.
OPERATORKŲ reikia patyrisių prie moterų sportų aprangos, vienos adatos jėgos mašinos. Instruktorė kalba lenkiskai. Sheridan Manufacturing Co., 28 So. Clinton St., 6-tas aukštas.
BENDRAS NAMŲ RUOŠOS darbas. Tikrai savo daiktus skalbtis. Valgius gaminti, privatus kambarys ir vonia. Palidujimų reikia.
COLUMBUS 1-5005.
REIKALINGA moteris dėl apšvarinimo kambarių moty. Gyvenimas vietoje. Priimsiu tremtinę. South-west Highway ir Harlem Avenue. WORTH, ILL. Tel. Worth 354-R-2.

SUDĖSTYMO (ASSEMBLY)
DARBININKIŲ
MERGINŲ — MOTERŲ
Pilną laiką dienomis darbas. Patyrimas nereikalingas. Ivairūs darbininkams naudingumai. Pasidalinimas pelnu. Kafeteria. 40 valandų savaitė.
Geras pradžioje mokėstis.
FEDERAL TOOL CORP.
3600 Pratt
CORNelia 7-3060.

SITUATION WANTED
Ieško Darbo
IESKAU DARBO PRIE NAMŲ. Moku moliavoti ir dekoruoti. Taip pat pataisau namus. **WALTER WATKINS.**
6700 STONY ISLAND AVE.
Telefonuokit ryte arba vakare
Tel. Hyde Park 3-2516

BUSINESS CHANCES
Biznio Progos
RESTORANAS, naujaisi įrengimai. Geras lysas. Renda \$50. 16 sėdynių. Ivertinimui pamatykite. Priežastis pardavimo nesveikata. 2447 W. 69th Street. GROvehill 6-9504.

RESORTS AND VACATIONING
Kurortai ir Atostogų Vietos
VAŽIUOJUJ į Montreal, Canada. Jei kas nori važiuoti sykiu, aš nuvešiu ir parvešiu. Meldžiū atsiųskite ne vėliau kaip rugpjūčio 27 dieną.
REpublic 7-4750.

FURNISHED ROOMS—TO RENT
Gyvenimui Kambariai
KAMBARYS ir valgis. Dailus didelis kambarys ir puikus maistas, vyram. Ivairi transportacija.
Boulevard 8-3571.

TO RENT—WANTED
Ieško Renduoti
RAMI, DIRBANTY pora ieško 3 iki 5 kambarių buto be rakandų, apšildomo. Pasaukite vakarais nuo 5:30 iki 7:00.
WENTWORTH 6-8248.

MISCELLANEOUS
Ivairūs
KAURŲ, BALDŲ VALYMAS
Specialiai \$12 kaus išvalymas \$3.95 Mažas kauras išvalomas dykal, su užsakymu. Seklyčios setas išvalomas ir "mothproofed".
ARISTO RUG & FURNITURE
CLEANERS—SPaulding 2-1637.

REPAIRS IN GENERAL
Ivairūs Pataisymai
DIDELĖ SUTAUPA
DIDELĖ NUOLAI
ant radijų, televizijų, šaldytuvų, skalbiamų mašinų ir rakandų. Matykite mūsų pirma pirkimo Mes taigi turime kėlis varbortus šaldytuvus, skalbyklų ir vacuum valytuvų kainu nuo \$15. Atleikite i mūsų įstaiga ir pamatykite patys. Mes paimsim jūsų seną prekę iškeitimui.
A. C. NOVAK & SONS
3428 WEST 63rd STREET
Tel. REPUBLIC 7-2650
CHICAGO 29. ILL.

REPAIRS IN GENERAL
Ivairūs Pataisymai
DIDELĖ SUTAUPA
DIDELĖ NUOLAI
ant radijų, televizijų, šaldytuvų, skalbiamų mašinų ir rakandų. Matykite mūsų pirma pirkimo Mes taigi turime kėlis varbortus šaldytuvus, skalbyklų ir vacuum valytuvų kainu nuo \$15. Atleikite i mūsų įstaiga ir pamatykite patys. Mes paimsim jūsų seną prekę iškeitimui.
A. C. NOVAK & SONS
3428 WEST 63rd STREET
Tel. REPUBLIC 7-2650
CHICAGO 29. ILL.

REPAIRS IN GENERAL
Ivairūs Pataisymai
DIDELĖ SUTAUPA
DIDELĖ NUOLAI
ant radijų, televizijų, šaldytuvų, skalbiamų mašinų ir rakandų. Matykite mūsų pirma pirkimo Mes taigi turime kėlis varbortus šaldytuvus, skalbyklų ir vacuum valytuvų kainu nuo \$15. Atleikite i mūsų įstaiga ir pamatykite patys. Mes paimsim jūsų seną prekę iškeitimui.
A. C. NOVAK & SONS
3428 WEST 63rd STREET
Tel. REPUBLIC 7-2650
CHICAGO 29. ILL.

REPAIRS IN GENERAL
Ivairūs Pataisymai
DIDELĖ SUTAUPA
DIDELĖ NUOLAI
ant radijų, televizijų, šaldytuvų, skalbiamų mašinų ir rakandų. Matykite mūsų pirma pirkimo Mes taigi turime kėlis varbortus šaldytuvus, skalbyklų ir vacuum valytuvų kainu nuo \$15. Atleikite i mūsų įstaiga ir pamatykite patys. Mes paimsim jūsų seną prekę iškeitimui.
A. C. NOVAK & SONS
3428 WEST 63rd STREET
Tel. REPUBLIC 7-2650
CHICAGO 29. ILL.

REPAIRS IN GENERAL
Ivairūs Pataisymai
DIDELĖ SUTAUPA
DIDELĖ NUOLAI
ant radijų, televizijų, šaldytuvų, skalbiamų mašinų ir rakandų. Matykite mūsų pirma pirkimo Mes taigi turime kėlis varbortus šaldytuvus, skalbyklų ir vacuum valytuvų kainu nuo \$15. Atleikite i mūsų įstaiga ir pamatykite patys. Mes paimsim jūsų seną prekę iškeitimui.
A. C. NOVAK & SONS
3428 WEST 63rd STREET
Tel. REPUBLIC 7-2650
CHICAGO 29. ILL.

Planavimas ir Taupymas daro žmogų laimingą. Pradėk taupyti nors po truputį kas savaitę. Pas mus jūsų sutaupe yra apdraustas Federal Savings and Loan Insurance Corporation, iki \$5000.00 ir neša gerą dividendą. Duodame paskolas namams lengvais išsiskaitymais.

UNIVERSAL SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION

1739 So. Halsted Street Tel. HAYmarket 1-3317
Daily 9:00 A. M. to 5:00 P. M.; Thursdays 9:00 A. M. to 8:00 P. M.
Wednesdays and Saturdays 9:00 to 12:00 Noon.